

دفترچه سوالات آزمون

پایه دوازدهم تجربی

آزمون هموا ۲۲ اردیبهشت تجربی

تعداد سوالات

۲۴۶ تست

سوال	مواد امتحانی
۲۵	زبان و ادبیات فارسی
۲۵	عربی
۲۵	فرهنگ و معارف اسلامی
۲۱	زبان انگلیسی
۵	زمین شناسی
۳۰	ریاضی-تجربی
۵۰	زیست شناسی
۳۰	فیزیک
۳۵	شیمی

کد آزمون

۶۲۷c۹cda1dff5

جهت شرکت در این آزمون وارد سایت هموا شوید

زبان و ادبیات فارسی هم‌۱۹

آرایه‌های ذکر شده در برابر تمامی گزینه‌ها غلطی دارند به جز:

- (۱) سعدی نه مرد بازی شطرنج عشق توست
دستی به کام دل ز سپهر دغا که برد (ایهام - تشبیه)

(۲) تا دل به تو پیوستم، راه همه دریستم
جایی که تو بنشینی، بس فتنه که برخیزد (جناس - تضاد)

(۳) همه عالم جمال طلعت اوست
تا که را چشم این نظر باشد (حسن تعلیل - مجاز)

(۴) آخر نه منم تنها در بادیه سودا
عشق لب شیرینت بس شور برانگیزد (ایهام تناسب - حس آمیزی)

در کدام ابیات به ترتیب به «دشواری راه عشق، فرگیر شدن عشق الهی، ناتوانی حواس ظاهری از درک حقیقت، بازگشت به عالم معنا، طلب یار، دلآشنا» اشاره شده است؟

حدیث عشق بیان کن بدان زبان که تو دانی
بگذار گوش را و سرانجام هوش کن
از شمع بپرسید که در سوز و گداز است
ندانمت که در این دامگه چه افتادست
گوی و گرد کوی عشق مگرد

- ٣) هـ ، الفـ ، بـ ، دـ ، جـ   ٤) بـ ، دـ ، الفـ ، هـ ، جـ

الف) یکی است ترکی و تازی در این معامله حافظه
 ب) بسیار نازک است سخن‌های عاشقان
 ج) ای مجلسیان سوز دل حافظ مسکین
 د) تو را ز کنگره عرش می‌زنند صفیر
 ه) هر که دایرگ به، مرادی نبست

- ١) الف، ج، هـ، بـ، دـ
٢) هـ، جـ، دـ، بـ، الفـ

در کدام گزینه، معانی مقابله و اژدها تماماً درست است؟

- ۱) (یغما: غارت، تاراج)، (مبهات: افتخار، سرافرازی)، (محب: دوستی، معشوق)

۲) (فسرده: منجمد، یخزده)، (تاک: رز، انگور)، (سور: جشن، شادی)

۳) (تاب: فروغ، پرتو)، (ایدونک: ناچار، ناگزیر)، (بازبسته: مرتبط، وابسته)

۴) (ماوا: ماسوا، آن سو)، (ماوا: حایگاه، مکان)، (باسه: بلند، بالیده)

در عبارت زیر، نقش واژه‌های مشخص شده به ترتیب کدام است؟

"نشنیدهای که ظریفان گفته‌اند: به سیری مردن به که گرسنگی بردن."

- ١) مفعول، نهاد، متقم، مسند

٢) متقم، مسند، متقم، مسند

٣) نهاد، متقم، مسند، نهاد

٤) نهاد، نهاد، مسند، متقم

ایات کدام گزینه با بیت "شما را چو باور به یزدان بود" قرابت مفهومی دارند؟

- الف) ز خلق جهان بندهای را چه باک
 ب) ببرد او به سلامت میان چندین باد
 ج) چرا باید از ضعف حالم گریست
 د) ز خوف هجرم این کن اگر آمید آن داری
 که از چشم بداندیشان خدایت در امان دارد
 اگر من ضعیفم پناهم قوی است
 به ظلمت لحد خود چراغ ایمانی
 که بندد کمر پیش یزدان پاک

- ٤) الف، ب) ج، د
٥) الف، ج) ب، د

در متن زیر، چند نادرستی املایی پاکت می‌شود؟

"گفتا به عزت عظیم و صحبت قدیم دم بر نیارم و قدم برندارم مگر آنگه که سخن گفته شود بر عادت معلوم و طریق معروف که آزدین دوستان جهل است و کفارت یمین سهل و خلاف راه ثواب است و نفر رای اولوالالباب که ذوالغفار علی در نیام و زبان سعدی در کام."

- ۱) یک
۲) دو
۳) سه
۴) چهار

"دعوت به آموختن" در کدام گزینه زیر مشمول "ادیبات تعلیمی" می‌شود؟

- ۱) بیاموزید ای خوبان، رخافروزی و مهربویی از آن چشم سیاه او وزان زلف سهتای او

۲) گفتم ز مهرورزان رسم وفا بیاموز گفتا ز خوب رویان این کار کمتر آید

۳) وفا و عهد نکو باشد ار بیاموزی و گرنه هرگه تو بینی ستمگری داند

۴) ز آزادگان، بردباری و سعی بیاموز، آموختن عار نیست

۱۰- در کدام گزینه «همه» در دو نقش متفاوت «صفت» و «مضاف‌الیه» به کار رفته است؟

۱) هست از همه عالم به، هست از همه شاهان مه او بر همه فرمانده او را همه فرمانبر

۲) ای ماه من و شاه سپاه همه خوبان خوبان همه شاهند و تو شاه همه خوبان

(۳) تا عهد تو در سیستم عهد همه بشکستم

۴) همه غیبی تو بدانی همه عیبی تو بپوشی

(مشایعت: بدرقه کردن)، (قاش: کوهه زین)، (طفیلی: وابسته)، (نمط: بساط شترنج)، (طیلسان: نوعی ردا)،

(سریر: اورنگ)، (مدام: می)، (وظیفه: وجه معاش)، (اعراض: شرح دادن)، (جسیم: خوشبو)

۴) چهار

۳) سه

۲) دو

۱) یک

۱۰

کدام گروه از ابیات زیر مفهوم مشترک دارند؟

الف) چو سیراب خواهی شدن ز آب جوی	چرا ریزی از پهر برف آبروی
ب) چو شبنم بیفتاد مسکین و خرد	به مهر آسمانش به عیوق برد
ج) همان به گر آبستن گوهری	که همچون صدف سربه خود در بری
د) تواضع کن ای دوست با خصم تند	که نرمی کند تیغ بزنده کند
ه) نبینی که از خاک افتاده خوار	بروید گل و بشکفت نوبهار

۵) ب - ۲

۱) الف - ج

۴) الف - د

۳) ب - ج

۱۱

نوع حرف "واو" به کاررفته در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) بر حدیث من و حسن تو نیفزاید کس	حد همین است سخن‌دانی و زیبایی را
۲) آرزو می‌کنم شمع صفت پیش وجودت	که سراپای بسوزند من بی سرو پا را
۳) کس چه داند که چه بر سینه من می‌گذرد؟	من شناسم اثر گرم و گداز دل خویش
۴) خیال زلف و رویی را خلیل آتش دل کن	که نسرين تا گریبان موج سنبل تا کمر یابی

۱۲

وابسته پیشین «گروه اسمی» در کدام بیت دیده می‌شود؟

۱) بلای خمار است در عیش مل	سلح دار خار است با شاه گل
۲) جای سرشک خون چکم لیک کجا اثر کند	قطره هیچ سنگ ما در تو که سنگ صدمتی
۳) فراغت دارد از ناز طبیبان درد بی درمان	پریشان نیستم هر چند حال درهمی دارم
۴) به اقبال دارای دیهیم و تخت	بهین مبسوء خسروانی درخت

۱۳

چیست یاران طریقت بعد از این تدبیر ما
خدمت ما برسان سرو و گل و ریحان را
برکشم این دلق ازرق فام را
ای خواجه باز بین به ترحم غلام را

- (۱) دوش از مسجد سوی میخانه آمد پیر ما
- (۲) ای صبا گر به جوانان چمن بازرسی
- (۳) ساغر می بر کفرم نه تاز بر
- (۴) ما را بر آستان تو بس حق خدمت است

۱۴ مفهوم بیت «عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را/ دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را» در کدام بیت زیر دیده نمی‌شود؟

عشق دیده زان سوی بازار او بازارها
عشق گوید عقل را کاندر تو است آن خارها
عقل به یک گوشه نشستن گرفت
عشق به بزم تو پریشان سماع

- (۱) عقل بازاری بدید و تاجری آغاز کرد
- (۲) عقل گوید پا منه کاندر فنا جز خار نیست
- (۳) عشق تو آورد شراب و کباب
- (۴) عقل به بازار تو کاسد متعاع

۱۴

۱۵ کدام گزینه با عبارت "و زلیخا در عشق و درد او بی قرار بود" قرابت دارد؟

اندر صف نیکوان چه کارت باشد	(۱) در عشق اگر دمی قرارت باشد
ورنه ز فراق دست بر سر گیرید	(۲) از منزل عشق رخت دربرگیرید
در من نگرید و عبرتی برگیرید	(۳) ورنیست شما را خبر از محنت عشق
تن با غم هجر همنشین خواهد بود	(۴) دیدیم که دل خسته غمین خواهد بود

۱۵

۱۶ مفهوم بیت زیر، از کدام گزینه دریافت می‌شود؟

بنهفته به ابر چهر دلند»
زباغی که آشیان زاغ شد، کنج قفس بهتر
نفس گیرم چو بوی غنچه از خلوت گزینی‌ها
وحشتی کو تا جدا از خود به منزل‌ها شوم
نهان کن چون گناه از چشم مردم طاعت خود را

«تا چشم بشر نبیند روی

- (۱) حزین از مردم دنیا نهای، پایی به دامن کش
- (۲) مرا از ضعف پرواز است قید آشیان ورنه
- (۳) چون کمان از خانه‌آرایی ندیدم حاصلی
- (۴) فساد طاعت بی‌پرده افزون است از عصیان

۱۶

۱۷

وی مرغ بهشتی که دهد دانه و آبست

الف) ای شاهد قدسی که کشد بند نقابت

کاغوش که شد منزل آرامش و خوابت

ب) خوابم بشد از دیده در این فکر جگرسوز

باری به غلط صرف شد ایام شبابت

ج) تا در ره پیری به چه آیین روی ای دل

۲) استعاره، مراعات نظری، تشییه

۱) تشییه، کنایه، تشخیص

۴) استعاره، کنایه، تضاد

۳) کنایه، کنایه، ایهام

۱۸

مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

پس بدین خونخوار، اگر شد روبه‌رو چون می‌کند

۱) نام دزخیم وطن، دل بشنو خون می‌کند

خسروان عشق درس عبرت از مجنون گرفتند

۲) خاک لیلای وطن را جان شیرین بر سر افشار

در میان خون وطن می‌ساید

۳) یک نفس گر قرب من می‌باید

بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است

۴) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن

۱۹

معنی واژگان "تالاب، ضامن، ابدال و استرحم" به ترتیب در کدام گزینه درست ذکر شده است؟

۱) محل پذیرایی، ضمانت‌کننده، مرد کامل، طلب رحم

۲) برکه، کفیل، مردان کامل، رحم خواستن

۳) آبگیر، ضمانت شونده، مردان کامل، درخواست گذشت

۴) آبگیر، کفیل، مردان خدا، رحم کردن

۲۰

نمودار کدام گزینه نادرست است؟

۲) کدام بیت غزل حافظ

۱) دل نازک دخترک همسایه

۴) شعر شاعر سرزمین ما

۳) همین مردم خواهان آزادی

۲۱

- چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها
هرچه پیش عاشقان آید ز معشوقان نکوست
کوته‌نظری باشد، رفتن به گلستان‌ها
به هوای سر کوی تو برفت از یادم
- می‌گوییم و بعد از من گویند به دوران‌ها
حدیث عشق به پایان رسد، نیندارم
- بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان‌ها
هرچه می‌بینم به چشم نقش دیوار آمده است
- تا عهد تو در بستم، عهد همه بشکستیم
تا مرا با نقش رویش آشنایی اوفتاد

۱) گر در طلبت ما را رنجی برسد، شاید
بنده‌ام، گو تاج خواهی بر سرم نه یا تبر

۲) تا خار غم عشقت، آویخته در دامن
سایه طوبی و دلジョبی حور و لب حوض

۳) گویند مگو سعدی چندین سخن از عشقش
اگر تو عمر در این ماجرا کنی سعدی

۴) تا عهد تو در بستم، عهد همه بشکستیم
تا مرا با نقش رویش آشنایی اوفتاد

۲۲

- چند بیت از ابیات زیر بر مفهوم واحدی تأکید دارند؟
- "چو جنگ‌آوری با کسی برستیز"
که ازوی گزیرت بود یا گریز"
"چنان سخت‌بازو شد و تیز‌جنگ"
که با جنگجویان طلب کرد جنگ
نه وقت پنجه کردن با جوان است."
که با گور دمنده برنتابی" مترب از جوانان شمشیرزن
حضر کن ز پیران بسیار فن"
- (۱) ۲ (۲)
۵ (۴) ۴ (۳)

۲۳

۱۴- بیت «دردنگ است که در دام شغال افتاد شیرا / یا که محتاج فرومایه شود مرد کریم» با کدام گزینه قرابت دارد؟

- با شیر خود چه پنجه تواند زدن شغال
عزّت مردم پاکیزه گهر باید داشت
چون باز نوازد، شود آن داغ جفا سرد
بلبل رامشگر اندر بوستان ماندست لال
- ۱) بدخواه را چه زهره که گردد معارضت؟
۲) می‌شود خوار، کند هر که عزیزان را خوار
۳) گر خوار کند مهتر، خواری نکند عیب
۴) زاغ گویی محتسپ شد کز نهیب زخم او

۲۴

کدام گزینه را می‌توان نمونه‌ای از کاربرد زبان به "شیوه بلاغی" نامید؟

- این خرده جان فدای سر دلستان کنم
کبک در کھسارها پابند رفتار خود است
پیش رخ زنده‌کنش کشته و افکنده شدم
چندان فتاده‌اند که ما صید لاغریم
- ۱) جانم به لب رسید و گرم کار به شود
۲) در چمن امروز بلبل مست گفتار خود است
۳) گفت که تو کشته نه ای در طرب آغشته نه ای
۴) سعدی تو کیستی؟ که در این حلقه کمند

۲۵

- الف) از آخر حضیض طمع بازکش عنان
تا شهسوار اوج فلک بوسدت رکاب
- ب) سود غارت زدگی‌های غمت را نازم
که نفس می‌رود و آه رسا می‌آید
- ج) آفتاب جذبه تو شبیم اشباح را
در زمانی از زمین تا آسمان انداخته
- د) فراش عبادتکده راهب دیریم
سقای سر کوی خرابات مغایم
- ه) بی صبر بود و بی حیل خود را بکشت او از اجل
گر صبر کردی یک زمان رستی از او آن بدلقا

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

حِمْدٌ لِّلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

«كُنْتُ أَسْأَلَ اللَّهَ أَنْ يَمْلأَ صَدْرِي أَنْشِرَا حَلَّ وَيَحْمِي أَخْوَيِّي مِنْ شُرُورِ الْحَادِثَاتِ!»

۲۶

- (۱) از خدا خواسته بودم که قلب مادرم را پر از شادی نماید و برادرم را از بدی‌های پیشامدها حفظ نماید!
- (۲) از خدا می‌خواستم که سینه مادرم را سرشار از شادی سازد و برادرم را از حوادث ناگوار محفوظ بدارد!
- (۳) از خداوند می‌خواستم که سینه مادرم را از شادمانی لبریز سازد و برادرانم را از بدی‌های حوادث نگهداری کنند!
- (۴) از خداوند درخواست می‌کردم که شادمانی را بر سینه مادرم قرار دهد و برادرانم را در بدی‌های اتفاقات نگه دارد!

میز "من" أو "ما" شرطیة:

۲۷

- (۱) و ما يكفر بآيات الله إلا القوم الفاسقون!
- (۲) من واجه المديرة عندما كانت تدخل المكتبة!
- (۳) ما فعلتم بنقودكم حتى أصبحتم خاسرين!

"قد كان التأثير و التأثر و تبادل المفردات بين اللغتين الفارسية و العربية أمراً طبيعياً أيضاً يجعل كلاًّ منهما غنيةً في الأسلوب و
البيان!"

۲۸

- (۱) اثرگذاری و اثربذیری و مبالغات واژگان میان دو زبان فارسی و عربی نیز یک امر طبیعی است که همه آن‌ها را در اسلوب و
بیان غنی قرار می‌دهد!
- (۲) تأثیر و تأثر و تبادل واژگانی میان زبان‌های فارسی و عربی، امری طبیعی بوده و هر زبان را در شیوه و بیان غنی می‌کنند!
- (۳) اثرگذاری و اثربذیری و تبادل واژگان مفرد میان هر دو زبان فارسی و عربی، هم امری عادی بوده که هر دوی آن‌ها را در
شبک و بیان غنی کرده است!
- (۴) تأثیر و تأثر و تبادل واژگان میان دو زبان فارسی و عربی نیز یک امر طبیعی بوده است که هریک از آن دو را در شبک و بیان
غنی می‌گرداند!

۲۹

«لم يُترك تَعْدُد الالهَة في عصْرِنَا أَيْضًا كَمَا نَرَى مَشَاهِد التَّمَاثِيل المَصْنُوعَة من الْذَّهَب في مَعَابِد كَثِيرٍ من بَلَادِ الْعَالَمِ!»

- ۱) آنطور که شاهد تندیس‌های ساخته شده از طلا در پرستشگاه‌های زیادی در کشورهای جهان هستیم، پرستش خدایان گوناگون در روزگار ما همچنان ادامه دارد!
- ۲) تنوع خدایان در روزگار ما نیز کنار گذاشته نشده آنگونه که منظر تندیس‌های ساخته شده از طلارا در عبادتگاه‌های کشورهای جهان بسیار مشاهده می‌کنیم!
- ۳) همان‌طور که صحنه‌های تندیس‌های ساخته شده از طلا را در پرستشگاه‌های بسیاری از کشورهای جهان می‌بینیم، تعداد خدایان در روزگار ما نیز ترک نشده است!
- ۴) همچنان که صحنه‌های مجسمه‌های ساخته از طلا را در معابد کشورهای جهان بسیار مشاهده می‌کنیم، چندخدایی در عصر ما هنوز رها نشده است!

۳۰

عَيْنَ مَا فِيهِ جَمْلَةُ تَبَيَّنَ حَالَةَ اسْمِ مَعْرُوفٍ:

- ۱) أَعْطِيَ رَئِيسُ الْمَؤْسَسَةِ عَامِلًا جَائِزَةً ثَمِينَةً!
- ۲) إِنَّ أُولَئِكَ التَّمَيِّزَاتِ يَجْلِسُنَ فِي الْقَاعَةِ صَامِتَاتٍ!
- ۳) يَحْصُدُ الْمُزَارِعُونَ مَحَاصِيلَهُمْ وَ هُمْ رَاجُونَ بَيْعَهَا!
- ۴) يُشَاهِدُ العَمَالُ مُهَنْدِسِينَ يَأْتُونَ إِلَيْهِمْ لِلإِشْرَافِ عَلَى عَمَلِهِمْ!

۳۱

مِيزُ الصَّحِيحِ فِيمَا يَلِي:

- ۱) فِي السَّنَةِ الْآتِيَةِ سَتَدْخُلُ جَامِعَةَ طَهْرَانَ. ← السَّنَةُ ≠ الشَّهْوَرُ
- ۲) جَدِّي يُعْطِيَهَا اللَّهُ تَعَالَى عُمَراً مَبَارِكًا. ← يُعْطِي = يَأْخُذُ
- ۳) قَدْ يَضُرُّ الشَّيْءَ تَرْجُو نَفْعَهُ. ← يَضُرُّ ≠ يَنْفَعُ
- ۴) وَ مَا يُعَقِّمُ مِنْ مَعْقَمَرٍ أَلَا فِي كِتَابٍ. ← مَعْقَمَرٍ = شَابٌ

۳۲

■■■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص:

شجرة الزيتون من الأشجار المُعمرَة و دائمة الخضرة، ثمارها توكل و يستخرج منها زيت غني بالقيمة الغذائية و الصحّية، و أخشابها تستخدم في صناعة الأثاث و ...!

أنسب الأماكن لزراعة الزيتون هي الأماكن ذات الارتفاع من أربعين متراً إلى سبعين متراً فوق مستوى سطح البحر، لا يتصح بزراعة الزيتون في المناطق ذات الارتفاع الذي يصل إلى تسعمائة متراً عن سطح البحر أو يزيد عن ذلك، حيث أن هذه المناطق معرضة للثلوج المتراكمة. أشجار الزيتون محبة للضوء، إن الضوء يلعب دوراً مهماً في عملية نضج الثمار و تلونها. بعض أصناف الزيتون حاجتها للمياه قليلة، فيمكن زراعتها في المناطق التي تمطر بشكل كافٍ لسد حاجتها، أما الأصناف الأخرى فتحتاج إلى الماء أكثر.

من أهم المشاكل التي يواجهها المزارعون هي جني (برداشت) الثمار، فهي أكثر العمليات صعوبة، و ذلك لأن حجم الثمار صغير و وزنها قليل و قوّة ارتباطها بالغصون عالية، و تزيد صعوبة الحصاد عندما تكون الغصون عالية و متداخلة.

يُواجه»:

- ١) للمفرد المذكر الغائب - مصدره «توجّه» على وزن: **فعّل** / فعل و فاعله: «المُزارعون»
- ٢) فعل مضارع - مزيد ثالثي (له حرف زائد واحد؛ مصدره: **مُواجهة**) - معلوم / فاعله: ضمير «ها»
- ٣) مضارع - له ثلاثة حروف أصلية: و ا ج؛ و له حرفان زائدان - مجهول / فعل و فاعله مذوف؛ الجملة فعلية
- ٤) للمفرد المذكر الغائب - ماضيه على وزن: **فاعِل**؛ مصدره على وزن: **مُفْاعِلَة** / مفعوله: ضمير «ها» والجملة فعلية

"ينطق الأعراب أصوات المفردات الفارسية التي تدخل العربية وفقاً لألسنتهم!": عربها .....

٣٣

- ١) صداهای واژگانی را که از فارسی وارد عربی می‌شود، بر اساس زبان‌هایشان تلفظ می‌کنند!
- ٢) صداهای واژگان فارسی را که وارد عربی می‌شوند، بر اساس زبان‌هایشان بر زبان می‌آورند!
- ٣) اصوات کلمه‌های داخل شده از زبان فارسی به عربی را بر اساس زبان خود تلفظ کرده‌اند!
- ٤) اصوات کلمه‌های فارسی را که وارد زبان عربی شده است، بر طبق زبان خود بر زبان می‌آورند!

«فُلْتُ فِي نَفْسِي مَرَاتٍ: لَيْتَنِي أَسْتَطِعَ أَنْ أُعِينَ مُوَاطِنِي فِي الْمَجَالَاتِ الْعِلْمِيَّةِ وَ هُمْ مُشْتَاقُونَ إِلَى الْقِيَامِ بِهَذَا الْعَمَلِ!»:

٣٤

- ١) بارها با خود گفتم: کاش من بتوانم در زمینه‌های علمی هموطنانم را حمایت کنم زیرا آنان به اقدام به این کار علاقمندند!
- ٢) بارها با خود گفتم: کاش من بتوانم در زمینه‌های علمی به هموطنانم یاری برسانم در حالی که آنان مشتاق به انجام این کار هستند!
- ٣) من بارها با خود گفته‌ام: ای کاش می‌توانستم در زمینه‌های علم و دانش به مانند هم‌میهنان بودم در حالی که آنان به این کار مشتاقند!
- ٤) من بارها با خود گفتم: امید است بتوانم در زمینه‌های علمی به هم‌میهنان خود یاری برسانم حال آن که خودشان به انجام این مشتاقند!

٣٥

- ١) والدَّايِ قد اشْتَاقَ لِلْدَّهَابِ إِلَى مَكَّةَ الْمَكْرَمَةِ!؛ بَدْرٌ وَمَادِرَمْ بِرَأْيِ رَفْتَنْ بِهِ مَكَّةَ مَكْرَمَهُ مَشْتَاقٌ شَدِهَانِدَا!
- ٢) بَعْدَ اسْتِمَاعِ أَنْشُودَةِ طَالِبَاتِي كُنْتَ أَشْجَعَهُنَّ بِاَكِيَهُ!؛ پَسْ از شنیدن سرود دانشآموزانم آن‌ها را گریان تشویق می‌کردم!
- ٣) لَيْتَ طَبِيعَةَ جَدِيَ تَمْنَعَهُ عَنْ مَوَادَ سُكَّرِيَّةَ تَضَرَّرَهُ!؛ کاش پریزگم او را از مواد قندی که به او آسیب می‌زند باز می‌داشت!
- ٤) عَلِمْتُ أَنَّ تَلْكَ سَمَكَةَ غَرِيبَةَ ثُسَّمَى بِالْتِيلَابِيَا بَيْنَ النَّاسِ!؛ دانستم که آن ماهی عجیبی است که در بین مردم تیلاپیا نامیده می‌شودا

٣٦ «... كُمْ ثَعِينُونَ مَحْرُومِينَ... يُطْعِمُوا أَوْلَادَهُمْ إِطْعَامًا كَامِلًا فِي الْأَشْهُرِ الْمَاضِيَّةِ!». عَيْنُ الصَّحِيفَ لِلْفَرَاغِينَ:

- (١) لَيْتَ / لَمْ
(٢) لَعَلَّ / لَنْ
(٣) لَيْتَ / لَا
(٤) إِنْ / مَا

٣٧ عَيْنُ الْحَالِ:

- (١) أَلَا تَعْلَمُ أَنَّ الْإِنْسَانَ خُلُقُ مُكْرَمٌ!
- (٢) لَمْ يَكُنْ الرَّزَمِيلُ عِنْدَ مُوَاجِهَتِي مَسْرُورًا!
- (٣) جَعَلَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ مُخْلِصِينَ فِي الدُّنْيَا!
- (٤) إِنَّ اللَّهَ أَرْسَلَ نَبِيًّا مُرْشِدًا لِّقَوْمَنَا الْضَّالِّينَ!

٣٨

- فِي أَيِّ الْأَجْوِيَّةِ تَحْقَقُ الْفَعْلُ كَامِلًا؟:
- (١) كَادَ الْمَعْلُمُ أَنْ يَكُونَ رَسُولًا ... !
- (٢) لَعَلَّ الْبَشَرَ لَا يُلَوِّثُ الْبَيْئَةَ أَكْثَرَ مِنْ هَذَا!
- (٣) اقْتَرَبَ الْعِيدُ وَ النَّاسُ يَتَهَيَّئُونَ لِاحْتِفالٍ كَبِيرٍ !
- (٤) لَيْتَ الْمُوَاطِنِينَ يَتَخلَّصُونَ مِنْ فِيْرُوسِ الْكَرْوَنَا!

٣٩

شجرة الزيتون من الأشجار المُعمرة و دائمة الخضرة، ثمارها توكل و يستخرج منها زيت غني بالقيمة الغذائية و الصحية، و أخشابها تستخدم في صناعة الأثاث و ...!

أنسب الأماكن لزراعة الزيتون هي الأماكن ذات الارتفاع من أربعين متراً إلى سبعين متراً فوق مستوى سطح البحر، لا يتصح بزراعة الزيتون في المناطق ذات الارتفاع الذي يصل إلى تسعمائة متراً عن سطح البحر أو يزيد عن ذلك، حيث أن هذه المناطق معرضة للثلوج المتراكمة. أشجار الزيتون محبة للضوء، إن الضوء يلعب دوراً مهماً في عملية نضج الثمار و تلونها. بعض أصناف الزيتون حاجتها للمياه قليلة، فيمكن زراعتها في المناطق التي تمطر بشكل كافٍ لسد حاجتها، أما الأصناف الأخرى فتحتاج إلى الماء أكثر.

من أهم المشاكل التي يواجهها المزارعون هي جني (برداشت) الثمار، فهي أكثر العمليات صعوبة، و ذلك لأن حجم الثمار صغير و وزنها قليل و قوّة ارتباطها بالغصون عالية، و تزيد صعوبة الحصاد عندما تكون الغصون عالية و متداخلة.

عين الخطأ عن شجرة الزيتون أو ثمرتها:

- (١) تبقى الشجرة طوال العام خضراء!
- (٢) لها أنواع متعددة يختلف بعضها عن بعض!
- (٣) الزيت المستخرج منها يستخدم في صناعة الأثاث!
- (٤) من الأفضل أن لا تزرع في بعض المناطق المرتفعة!

٤٥ عين الصحيح (بالنظر إلى الحروف المشبهة بالفعل):

- (١) «لا يحزنك قولهم إن العزة لله جمِيعاً»: گفتار آنان که ارجمندی همه از آن خداست نباید تو را اندوهگین کندا!
- (٢) إنا نتمنى أن نبقى كالمحسنين أحياء!: بی گمان ما آرزو می کنیم که همچون نیکوکاران زنده باقی بمانیم!
- (٣) «إن الله لا يُضيئُ أجرَ المُحسنين»: خداوند قطعاً پاداش نیکوکاران را تباہ نمی کندا
- (٤) إنتي أتذکر تلاميذی القدماء!: من دانشآموزان قدیمی ام را بی شک به یاد می آورما

٤٦ «تماشاچیان فوتbal دوست دارند که تیم محبوبشان پیروزمندانه ورزشگاه را ترك کندا»:

- (١) مُتقرّجو كُرة القدم يُحبّون أن يترّك الملعّب فريقُهم المحبوب فائزًا!
- (٢) المُتقرّجون لكرّة القدم يُحبّون أن يخرج من الملعّب فريقُ محبوبِهم فائزين!
- (٣) يُحبُّ مشاهدو كُرة القدم أن يترك فريقُهم المحبوبين الملعّب الرياضي و هو يفوز!
- (٤) هُواة كُرة القدم يُحبّون أن يخرج الفريقُ المحبوب من ملعبيهم الرياضي و هو فائز!

■■■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص:

شجرة الزيتون من الأشجار المغطاة و دائمة الخضرة، ثمارها توكل و يستخرج منها زيت غني بالقيمة الغذائية و الصحية، و أخشابها تستخدم في صناعة الأثاث و ...!

أنسب الأماكن لزراعة الزيتون هي الأماكن ذات الارتفاع من أربعين متراً إلى سبعين متراً فوق مستوى سطح البحر، لا يتصح بزراعة الزيتون في المناطق ذات الارتفاع الذي يصل إلى تسعمائة متراً عن سطح البحر أو يزيد عن ذلك، حيث أن هذه المناطق معرضة للثلوج المتراكمة. أشجار الزيتون محبة للضوء، إن الضوء يلعب دوراً مهماً في عملية نضج الثمار و تلونها. بعض أصناف الزيتون حاجتها للمياه قليلة، فيمكن زراعتها في المناطق التي تمطر بشكل كافٍ لسد حاجتها، أما الأصناف الأخرى فتحتاج إلى الماء أكثر.

من أهم المشاكل التي يواجهها المزارعون هي جني (برداشت) الثمار، فهي أكثر العمليات صعوبة، و ذلك لأن حجم الثمار صغير و وزنه قليل و قوّة ارتباطها بالغصون عالية، و تزيد صعوبة الحصاد عندما تكون الغصون عالية و متداخلة.

«الأماكن»:

- ١) جمع تكسير (مفرده: مكان؛ و هو مذكر) / مبتدأ، والجملة إسمية
- ٢) جمع مكسر (مفرده: مكان) - اسم مكان / مضارف إليه و مضارفه: «أنسب»
- ٣) اسم مكان (حروفه الأصلية: م ك ن) - معرف بـأ (مضارف إليه؛ مضارفه: «أنسب»)
- ٤) اسم مفعول (مأخوذ من مصدر «إمكان») - معرفة / مبتدأ و موصوف و صفة: «أنسب»

٤٣ عين الخطأ في المفهوم: «من لا يحب صعود الجبال يعيش أبداً الدهر بين الحُفر!»

هر جا روی به تو سن گردون سوارهای
مویت اگر چو شیر شود شیرخوارهای
از همت بلند به جایی رسیده‌اند
ز هر چه رنگ تعلق پذیرد آزاد است

- ١) همت بلنددار که با همت بلند
- ٢) تا پای بر فلک نگذاری ز مهد خاک
- ٣) همت بلند دار که مردان روزگار
- ٤) غلام همت آنم که زیر چرخ کبود

٤٤ عين الخطأ عن ضبط حركات الحروف:

- ١) عند الربيع تصيح الأرض محضرأً
- ٢) تبادل المفردات بين اللغات أمرٌ طبيعيٌ!
- ٣) كان الإيرانيون يشاركون في قيام الدولة العباسية!
- ٤) للفيروزآبادي مُعجمٌ مشهور باسم القاموس!

٤٥ عين الصحيح: (في تعريف الكلمات)

- ١) الدمع: سائل حيوي أحمر يدور في أعضاء الجسم!
- ٢) الدم: سائل يجري من العيون بسبب الحُزن أو الفرح!
- ٣) الصداع: ما يُضيق السلم و الصدقة بين الناس!
- ٤) السُّدُى: عمل لا ينفع عامله و لا يصل إلى نتيجة!

■■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص:

شجرة الزيتون من الأشجار المعمرة و دائمة الخضرة، ثمارها توكل و يستخرج منها زيت غني بالقيمة الغذائية و الصحية، و أخشابها تستخدم في صناعة الأثاث و ...!

أنسب الأماكن لزراعة الزيتون هي الأماكن ذات الارتفاع من أربعين إلى سبعين متراً فوق مستوى سطح البحر، لا يتصل بزراعة الزيتون في المناطق ذات الارتفاع الذي يصل إلى تسعمائة متراً عن سطح البحر أو يزيد عن ذلك، حيث أن هذه المناطق معرضة للثلوج المتراكمة. أشجار الزيتون محبة للضوء، إن الضوء يلعب دوراً مهماً في عملية نضج الثمار و تلوتها. بعض أصناف الزيتون حاجتها للمياه قليلة، فيمكن زراعتها في المناطق التي تمطر بشكل كافٍ لسد حاجتها، أما الأصناف الأخرى فتحتاج إلى الماء أكثر.

من أهم المشاكل التي يواجهها المزارعون هي جنى (برداشت) الثمار، فهي أكثر العمليات صعوبة، و ذلك لأن حجم الثمار صغير و وزنها قليل و قوّة ارتباطها بالغصون عالية، و تزيد صعوبة الحصاد عندما تكون الغصون عالية و متداخلة.

عين الصَّحِيح حسب النَّصْ:

- ١) الغصون العالية لشجرة الزيتون تحمل ثماراً أكثر !
- ٢) بعض أصناف الزيتون تنمو في منطقة لا ماء فيها!
- ٣) لا يستطيع المزارعون أن يجنوا ثمار الزيتون إلا قليلاً منها!
- ٤) لزراعة الزيتون يجب اختيار مكان تصل أشعة الشمس إليه جيداً!

﴿... لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلِمْنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾:

٤٧

- ١) جز آنچه به ما آموخته‌ای، هیچ دانشی نداریم به درستی که دانای حکیم تویی!
- ٢) جز چیزی که آموخته‌ایم، هیچ دانشی برای ما نیست یقیناً تویی دانای حکیم!
- ٣) هیچ دانشی نداشته‌ایم جز آنچه به ما آموخته شد همانا فقط تو دانای صاحب حکمتی!
- ٤) دانشی برای هیچ یک از ما نیست مگر آنچه به ما یاد می‌دهی بی گمان تو دانا و حکیمی!

عين الصَّحِيح في ضبط حركات الحروف:

٤٨

- ١) تلك السمكة من أغرب أسماء تعيش في شمال إفريقيا!
- ٢) الاستعانة بالصَّبر و الصَّلاة تُعيّن الإنسان في الشَّدائِدِ!
- ٣) كان المُنقرجون يُشجّعون فريقهم المحبوب في الملعب!
- ٤) يُطالع إبراهيم و زميله ذُروسهما مُجذَّبين!

٤٩

- ١) هذه الأيام لا خطر يهدد حدود بلادنا!
- ٢) لا يشغلنا عن ذكر الله بيع و لا تجارة!
- ٣) لم يحاول الحيوان للنجاة لأنَّه ظنَّ أنَّه لا رجاء له!
- ٤) هؤلاء العمال لا عمل لهم اليوم لأنَّ الرئيس لم يحضر!

٥٠ ■■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص:

شجرة الزيتون من الأشجار المعمرة و دائمة الخضرة، ثمارها توكل و يستخرج منها زيت غني بالقيمة الغذائية و الصحية، و أخشابها تستخدم في صناعة الأثاث و ...!
أنسب الأماكن لزراعة الزيتون هي الأماكن ذات الارتفاع من أربعين متراً إلى سبعين متراً فوق مستوى سطح البحر، لا يتصل بزراعة الزيتون في المناطق ذات الارتفاع الذي يصل إلى تسعمائة متراً عن سطح البحر أو يزيد عن ذلك، حيث أنَّ هذه المناطق معرضة للثلوج المتراكمة. أشجار الزيتون محبة للضوء، إنَّ الضوء يلعب دوراً مهماً في عملية نضج الثمار و تلوتها. بعض أصناف الزيتون حاجتها للمياه قليلة، فيمكن زراعتها في المناطق التي تُمطر بشكل كافٍ لسد حاجتها، أما الأصناف الأخرى فتحتاج إلى الماء أكثر.
من أهم المشاكل التي يواجهها المزارعون هي جنى (برداشت) الثمار، فهي أكثر العمليات صعوبة، و ذلك لأنَّ حجم الثمار صغير و وزنها قليل و قوَّة ارتباطها بالغصون عالية، و تزيد صعوبة الحصاد عندما تكون الغصون عالية و متداخلة.

عين الصحيح حسب النص: متى تصبح عملية الحصاد أصعب؟ - عندما . . .

(١) تنزل الثلوج و تترافق على الشجرة و غصونها!

(٢) تدخل غصون شجرة الزيتون بعضها في بعض!

(٣) تكون شجرة الزيتون في منطقة جافة لا تُمطر كثيراً!

(٤) تكون الشجرة في منطقة بإرتفاع أكثر من ٧٠٠ م فوق سطح البحر!

جم ٩٦ فرهنگ و معارف اسلامی

رابطه بين کدام عبارات به درستي بيان شده است؟

٥١

الف) آشنایی با نشانه‌های الهی ← شناخت قوانین جهان خلقت

ب) ساخته‌شدن و شناخته گردیدن هویت و شخصیت انسان ← «ولو ان اهل القرى آمنوا و اتقوا»

ج) حق‌بذری ← عامل درونی کسب توفیق الهی

د) فراهم‌شدن امکانات و لوازم رسیدن به خواستها و اهداف ← «و الذين جاهدوا فينا لنهدئنهم سبلنا»

کدام مفهوم از آیه شریفه (و ما کنت تتلوا من قبله من کتاب و لا تخطه بیمینک اذا لارتاب المبطلون) مستفاد می‌گردد؟

- ۱) تردید کجروان به شک افتاده در الهی بودن قرآن ناشی از رشك و حسد در عین آگاهی آنان است.
- ۲) رسول خدا (ص) هر آنچه از خدا آموخته بود را ارائه کرد و همه در برابر او خضوع کردند.
- ۳) مسبب برطرف شدن تردید دل‌های متزلزل، آن حضرت در نخواندن و ننوشتن مستمر بود.
- ۴) به شک نیفتادن کج‌اندیشان متبع امی بودن و درس نخوانده بودن پیامبر اسلام (ص) بود.

بیت «هیچ عاقل مر کلوخی را زند؟/ هیچ با سنگی عتایی کس کند؟» با پیام کدام آیه شریفه ارتباط مفهومی دارد؟

- ۱) «احسب الناس ان يتركوا ان يقولوا آمنا و هم لايفتنون»
- ۲) «و لو ان اهل القرى آمنوا و اتقوا لفتحنا عليهم»
- ۳) «ذلك بما قدمت ايديكم و ان الله ليس بظلام للعبيد»
- ۴) «كل نفس ذاتة الموت و نبلوكم بالشر و الخير فتنة»

عامل کاهنده غفلت چیست و ارزشمندی و تقدس عمل وابسته به کدام عامل است؟

- ۱) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان - داشتن معرفت و آگاهی در عمل
- ۲) نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خدا - داشتن معرفت و آگاهی در عمل
- ۳) نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خدا - اهمیت دادن به کیفیت در عمل
- ۴) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان - اهمیت دادن به کیفیت در عمل

چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است.
  - تقدیر چیزی غیر از قانون‌مندی‌های جهان و نظم در آن است.
  - امام علی (ع) از قدر به قضای الهی پناه برداشت.
  - امام علی (ع) با رفتار و سپس گفتار خود نگرش صحیح از قضا و قدر الهی را نشان دادند.
- ۱) یک
۲) دو
۳) سه
۴) چهار

ست مسؤولی بر زندگی فرورفتگان در گناه و دشمنی با خدا چیست و عاقبت آنان چگونه بیان شده است؟

(۱) استدراج - «ولکن کذبوا فاخذناهم بما کانوا یکسبون»

(۲) ابتلاء - «ولکن کذبوا فاخذناهم بما کانوا یکسبون»

(۳) استدراج - «و أملی لهم انَّ كیدی متین»

(۴) ابتلاء - «و أملی لهم انَّ كیدی متین»

از دیدگاه انسان موحد، کدام مورد بستری مناسب برای رشد و شکوفایی است و روی گردانی از حضرت حق تعالی، ویژگی کدام دسته از

۵۷

افراد است؟

(۱) دشواری های زندگی - «من اَتَخَذَ الْهَمَّةَ هَوَاهُ»

(۲) دشواری های زندگی - «من يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ»

(۳) بی حکمت نبودن حوادث عالم - «من يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ»

(۴) بی حکمت نبودن حوادث عالم - «من اَتَخَذَ الْهَمَّةَ هَوَاهُ»

پیامبر اکرم (ص) در وصف امام علی (ع)، ایشان را به ترتیب صادق ترین و بهترین مردم در چه چیزهایی دانسته و این موضوع با کدام آیه هم آوایی دارد؟

۵۸

(۱) پیمان با خدا - در انجام فرمان خدا - (ان الذين آمنوا و عملوا الصالحات اولئک هم خیر البرية)

(۲) پیمان با خدا - در انجام فرمان خدا - (العلّک باخُغْ نفسك أَلَا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ)

(۳) در داوری بین مردم - رعایت مساوات - (العلّک باخُغْ نفسك أَلَا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ)

(۴) در داوری بین مردم - رعایت مساوات - (ان الذين آمنوا و عملوا الصالحات اولئک هم خیر البرية)

دل به مهر خداوند ندادن و نیافتن نشانه های الهی پیامد چیست و راه برونو رفت از آن در کدام کلام نبوی مشهود است؟

۵۹

(۱) نفوذ وسوسه های شیطانی و عدم کارایی اخلاص در بندگی - «لَا تَفْكِرُوا فِي ذَاتِ اللَّهِ»

(۲) نفوذ وسوسه های شیطانی و عدم کارایی اخلاص در بندگی - «اَدْمَانُ التَّفْكِرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قَدْرَتِهِ»

(۳) گرفتار شدن به غفلت و چشم اندیشه به روی جهان بستن - «لَا تَفْكِرُوا فِي ذَاتِ اللَّهِ»

(۴) گرفتار شدن به غفلت و چشم اندیشه به روی جهان بستن - «اَدْمَانُ التَّفْكِرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قَدْرَتِهِ»

۶۰

نفی مصدق داشتن ولادت در مورد خداوند، در کدام عبارت شریقه طرح گردیده است و معنای اعتقاد به اصل توحید چیست؟

- ۱) «الله لا اله الا هو» - خداوند تنها مبدأ جهان است و در آفرینش شریکی ندارد.
- ۲) «الله لا اله الا هو» - خداوند یگانه است و همتایی ندارد.
- ۳) «لم يلد ولم يولد» - خداوند تنها مبدأ جهان است و در آفرینش شریکی ندارد.
- ۴) «لم يلد ولم يولد» - خداوند یگانه است و همتایی ندارد.

۶۱

شرط قبولی اعمال انسان در کدام عبارت قرآنی تجلی پیدا کرده است؟

- ۱) «الم أَعْهَدُ إِلَيْكُمْ يَا بْنَى آدَمَ إِنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ»
- ۲) «فَاعْلُمُ الْخَيْرَ خَيْرٌ مِّنْ عَمَلِهِ وَفَاعْلُمُ الشَّرَّ شَرٌّ مِّنْ عَمَلِهِ»
- ۳) «قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»
- ۴) «قَالَ رَبُّ السَّجْنِ أَحَبُّ إِلَيِّ مَا يَدْعُونِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفُ عَنِّي»

۶۲

همراهی ابدی قرآن کریم و اهل‌بیت (ع) از کدام بخش حدیث شریف تقلیل برداشت می‌شود و نتیجه تمسمک به اهل‌بیت (ع) چیست؟

- ۱) "انَّهُمَا لَنْ يَقْتَرُقاً" - "انْ تَضَلُّو ابْدًا"
- ۲) "انَّهُمَا لَنْ يَقْتَرُقاً" - "انْ تَضَلُّو ابْدًا"
- ۳) "انْ تَضَلُّو ابْدًا" - "حَتَّى يَرْدَا عَلَى الْحَوْضِ"
- ۴) "انْ تَضَلُّو ابْدًا" - "انْ تَمْسِكُمْ بِهِمَا"

۶۳

کدام مورد از عناوین زیر با عبارت‌های مربوط به خود تناسب دارد؟

- الف) عدم منع ربوبيت الهی در فضل مستمر بر انسان → سنت امداد عام الهی
- ب) استواری تدبیر الهی → سنت املاء و استدرج
- ج) خرسندی از گناه خویش → سنت سبقت رحمت بر غضب
- د) لجاجت‌ورزی در برابر پذیرش ندای حق → ابتلاء

- ۱) الف، ب
- ۲) الف، د
- ۳) ب، ج
- ۴) ج، د

۶۴

دیدگاه آن صحابی امام علی (ع) درباره قضا و قدر آن‌جا که این ایراد را وارد می‌کند که «آیا از قضای الهی می‌گریزی؟» چگونه توصیف می‌شود؟

- ۱) هر تقديری مبتنی بر تقدير خاص خود است.
- ۲) هر قضایی مبتنی بر تقدير خاص خود است.
- ۳) قضایی یکسان از هر نوع تقديری پدید می‌آید.
- ۴) تقديری یکسان از هر نوع قضایی حاصل می‌گردد.

۶۵

بیت حافظ «برو این دام بر مرغی دگر نه/ که عنقا را بلند است آشیانه» به کدام ثمرة اخلاص اشاره دارد و حضرت علی (ع) در وصف خداوند

او را دوست دل‌های چه کسانی معرفی می‌کند؟

۲) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات- عارفان

۱) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان- عارفان

۴) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان- صادقان

۳) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات- صادقان

۶۵

همراهی ابدی قرآن کریم و اهل‌بیت (ع) از کدام بخش حدیث شریف نقلیین برداشت می‌شود و نتیجه تمسمک به اهل‌بیت (ع) چیست؟

۲) "انَّهُمَا لَنْ يَفْتَرِقا" - "انْ تَضَلُّوا أَبَدًا"

۱) "انَّهُمَا لَنْ يَفْتَرِقا" - "انْ تَمْسَكْتُم بِهِمَا"

۴) "لن تضلوا أبداً" - "ان تمسمکتم بهما"

۳) "لن تضلوا أبداً" - "حتى يردا على الحوض"

۶۶

بنابر آیات قرآن کریم، نتیجه مراجعته به طاغوت در داوری و همچنین "هدف ارسال رسولان با دلایل روشن" به ترتیب کدام است؟

۲) "ان يكفروا" - "لن تضلوا أبداً"

۱) "ان يكفروا" - "ليقوم الناس بالفسط"

۴) "صلالاً بعيداً" - "ليقوم الناس بالفسط"

۳) "صلالاً بعيداً" - "لن تضلوا أبداً"

۶۷

ثمرة درک فقر و نیازمندی به خداوند چیست و این که تدبیر و پرورش همه مخلوقات تنها در اختیار خداست، مربوط به کدام یک از مراتب

توحید است؟

۱) قوت یافتن بندگی و عبودیت در پیشگاه خدا- توحید در ولایت

۲) قوت یافتن بندگی و عبودیت در پیشگاه خدا- توحید در ربوبیت

۳) تقویت خودشناسی و معرفت انسان به نیازمندی خود به خدا- توحید در ربوبیت

۴) تقویت خودشناسی و معرفت انسان به نیازمندی خود به خدا- توحید در ولایت

۶۹

کدام عبارت قرآنی به این موضوع اشاره دارد که «تنها خداوند است که شایستگی مقصود بودن را دارد.»؟

۱) «اللَّهُمَّ لَا تَكُنْ لِي نَفْسٌ طَرْفَةٌ عَيْنٍ أَبَدًا»

۲) «يَسَأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ ...»

۳) «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»

۴) «مَا رَأَيْتَ شَيْئاً إِلَّا وَرَأَيْتَ اللَّهَ قَبْلَهُ...»

۷۰

هریک از موارد زیر با کدام عبارت قرآنی بهدرستی تبیین می‌شود؟

- پر و کامل بودن خداوند

- علت خالقیت انحصاری خداوند

- سرچشمۀ اعتقاد به مدیریت خداوند

۲) «الله الصمد»- «هو الواحد القهار»- «الله خالق كل شيء»

۱) «الله الصمد»- «الله خالق كل شيء»- «هو الواحد القهار»

۴) «قل هو الله احد»- «الله خالق كل شيء»- «هو الواحد القهار»

۳) «قل هو الله احد»- «هو الواحد القهار»- «الله خالق كل شيء»

چه نکاتی از آیة شریفۀ «الله نور السماوات والأرض» قابل برداشت است؟

۷۱

الف) هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.

ب) تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصۀ هستی می‌گذارند.

ج) شناخت گنۀ وجود خداوند، معرفتی والا و عمیق است که در نگاه نخست مشکل ولی هدفی قابل دسترس است.

د) خداوند نور هستی است و همه موجودات عالم تکوین تنها در مرحلۀ پیدایش وجود خود را از او می‌گیرند.

۴) ج، د

۳) ب، ج

۲) الف، ب

۱) الف، د

اعتراف به گناهکاری زلیخا و سوء استفاده او از قدرت خویش به ترتیب از دقت در کدام عبارات شریفۀ مفهوم می‌گردد؟

۷۲

۱) «و لقد راودته عن نفسه»- «وليكونا من الصاغرين»

۲) «و الا تصرف عنى كيدهن»- «وليكونا من الصاغرين»

۳) «و الا تصرف عنى كيدهن»- «واكن من الجاهلين»

۴) «و لقد راودته عن نفسه»- «واكن من الجاهلين»

معنای «ولايت» در هریک از فقرات قرآنی «لا تتخذوا غدوی و عدوكم أولياء» و «قل افأتخذتم من دونه أولياء» به ترتیب کدام است؟

۷۳

۱) دوستی - دوستی

۲) سرپرستی - دوستی

۳) دوستی - سرپرستی

۴) سرپرستی - سرپرستی

۷۴

آن جا که «بعد اجتماعی توحید عملی و ثمرات آن» مورد بررسی قرار می‌گیرد چه زمانی یک جامعه توحیدی خواهد بود و چرا یک انسان

موحد شخصیتی ثابت و پایدار دارد و از آرامش روحی برخوردار است؟

- ۱) حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد- حاکمیت طاغوت و دستوراتش را برنمی‌تابد.
- ۲) شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد- اگر خیری به او برسد، دلش به آن آرام می‌گیرد.
- ۳) شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد- میان بعد فردی و اجتماعی توحید توازن و رابطه متقابل وجود دارد.
- ۴) حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد- زندگی خویش را بر اساس رضایت الهی تنظیم کرده است.

در باب اثرگذاری موجودات و رابطه آن با توحید در ربویت، چند مورد از موارد زیر، بهطور صحیح آمده است؟

۷۵

الف) شفابخشی دارو در ربویت، منتج از عنایات الهی است و لذا باید از او سپاسگزاری کرد.

ب) توحید در ربویت بدین معناست که زارع بهطور مستقل به کار کشاورزی و زراعت مشغول است.

ج) در پذیرش توحید در ربویت می‌توان با قبول اثر مخلوقات، این اثر را از خدا بدانیم.

د) برای قبول توحید در ربویت ضرورتی ندارد که هرگونه اثر اشیا یا انسان‌ها را سلب کنیم.

(۱) چهار

(۲) سه

(۳) دو

(۴) یک

هم ۶۹ زبان انگلیسی

The sense ----- eyes, ears, tongue, skin, and nose help to protect the body and contain receptors that relay information through sensory neurons.

۷۶

- 1) checks
- 2) topics
- 3) qualities
- 4) organs

Although it looks difficult, this cake is easy to make, and includes a ----- amount of chocolate.

۷۷

- 1) strong
- 2) generous
- 3) progressive
- 4) emphatic

We had to change our ----- because the train arrived thirty minutes late.

۷۸

- 1) duty
- 2) diary
- 3) schedule
- 4) description

The pressure for ----- change and uncertainty about the future has been felt in the heart of the city, particularly during the last fifty years.

1) continuous	2) affirmative
3) favorite	4) proper

I think we should put as much ----- on preventing disease as we do on curing it.

1) increase	2) belief
3) moment	4) emphasis

The doctor told them that there was little they could do about his lung cancer, ...?

1) wasn't there	2) couldn't they	3) didn't he	4) was it

I ----- at our little son now and he ----- very handsome in that suit.

1) look / is looking	2) am looking / looks
3) look / looks	4) am looking / is looking

Sorry, I have a terrible ----- for names - I can't remember what your daughter is called.

1) skill	2) fact
3) idea	4) memory

----- Alex's poor timing, as a man he is smart enough to handle such a big project.

1) Cutting down	2) Turning down
3) Standing up	4) Putting aside

A: Oh! Dad, I found a job. I had an interview, and I'm to start it next Monday.

B: That's very good. Well! How much...?

1) will you be paid	2) they will pay	3) you will be paid	4) they pay you

The doctor said her blood pressure is still low and they need to ----- her for the night but she can go home in the morning.

- 1) cure
- 2) observe
- 3) enable
- 4) carry

We are most ... to the patients who generously answered our questions during hospital visits.

٨٧

- 1) cheerful
- 2) peaceful
- 3) meaningful
- 4) grateful

It is a workplace with a ----- large number of employees from different nations.

٨٨

- 1) differently
- 2) powerfully
- 3) comparatively
- 4) usefully

----- seems to be that most Iranian people are not afraid of Covid-19, and that's bad news.

٨٩

- 1) The feeling
- 2) Feeling
- 3) Feel
- 4) Feelings

68- I can't ... my math teacher because he is completely unpredictable. Although he looks very friendly, he gets angry for no good reason.

٩٠

- 1) figure out
- 2) look up
- 3) wake up
- 4) jump into

The driver of the car ... has now been released.

٩١

- 1) who the police were questioning
- 2) whom the police were questioning him
- 3) that the police were questioning it
- 4) which the police were questioning

Science and technology enable human beings to control natural forces more ... .

٩٢

- 1) ordinarily
- 2) calmly
- 3) effectively
- 4) willingly

Each time we passed through a town we were surprised to see the ----- welcomes we were given.

٩٣

- 1) brave
- 2) local
- 3) cruel
- 4) hospitable

The suggestion that you put forward at the meeting ... serious consideration.

- 1) deserves   2) boosts   3) compounds   4) replaces

Nowadays, the young have their own special thoughts and behave in a way that is completely ... to their parents. I think it is because of the gap between the two generations.

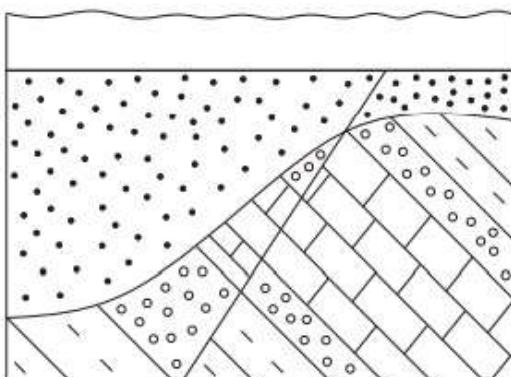
- 1) unchangeable   2) unsystematical   3) communicative   4) incomprehensible

Julie: There's no milk.

John: I know. I ----- and get some when this TV program finishes.

- 1) go   2) am going to go
3) am going   4) will go

هم ۱۶ زمین شناسی

در شکل زیر قدیمی‌ترین و جدیدترین پدیده کدام است؟ ۹۷

- ۱) رسوب‌گذاری - فرسایش
۲) رسوب‌گذاری - گسل
۳) چین‌خوردگی - گسل
۴) چین‌خوردگی - فرسایش

اگر سیاره‌ای در منظومه شمسی باشد که فاصله آن با خورشید ۱۶ واحد ستاره شناسی باشد. این سیاره چند سال طول می‌کشد که یک دور کامل به دور خورشید بچرخد؟ ۹۸

- ۶۴ (۴)   ۳۲ (۳)   ۱۶ (۲)   ۴ (۱)

یک لایه آبرفتی با حجم ۵۰ هزار متر مکعب و تخلخل ۵۰ درصد، حداقل چند متر مکعب آب در خود جای می‌دهد؟ ۹۹

- ۲۵۰۰۰۰ m^۳ (۴)   ۱۲۵۰۰ m^۳ (۳)   ۲۵۰۰۰ m^۳ (۲)   ۲۵۰۰ m^۳ (۱)

بظلمیوس و کوپرنیک در کدام یک از موارد زیر هم نظر بوده‌اند؟

(۲) مدار دایره‌ای سیارات

(۴) مدار بیضی سیارات

(۱) حرکت پاد ساعت وضعی زمین

(۳) حرکت پاد ساعت انتقالی زمین

از رودخانه‌ای با دبی $\frac{m^3}{s} 50$ در مدت ۲ روز چند مترمکعب آب عبور می‌کند؟

(۴) 3×10^4

(۳) 7×10^3

(۲) 8×10^5

(۱) 2×10^2

۱۰۱

هم ۱۹ ریاضی-تجربی

۱۰۲

حاصل $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x - \sqrt{x}}{\sqrt{x} - 1}$ برابر کدام است؟

(۴) ۱

(۳) ۲

(۲) $\frac{3}{2}$

(۱) $\frac{1}{2}$

۱۰۳

حاصل $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{1}{x} + \frac{1}{x^3}}{\frac{1}{x^3} - \frac{1}{x^2}}$ برابر کدام است؟

(۴) ۲

(۳) -۱

(۲) - ∞

(۱) $+\infty$

۱۰۴

نمودار تابع $y = \sqrt{x}$ در چند نقطه وارون خودش را قطع می‌کند؟

(۴) ۳

(۳) ۲

(۲) ۱

(۱) صفر

باقي‌مانده تقسیم $x f(x) = x^3 + 2ax^2 + 2x + 9$ بر $x - 2$ کدام است؟

(۴) ۲۰

(۳) ۱۰

(۲) ۱۵

(۱) ۳۰

۱۰۵

اگر $f(x) = \sqrt{x-4} + \sqrt{4-x}$ و $g(x) = [-2x+1]$ باشد، چند عدد صحیح در دامنه تابع fog وجود دارد؟ [ ]، نماد

جزء صحیح است.

(۴) ۳

(۳) ۲

(۲) ۱

(۱) صفر

۱۰۶

دو تابع $\{f^{-1}(2f^{-1}(a)) = 3x + 1\}$ و $g(x) = 3x + 1$ باشد. اگر $f = \{(5, 2), (4, 4), (3, 5)\}$ کدام است؟

(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

مجموع جواب‌های معادله $\sin 2x + \cos 2x = 1 - \sin x + \cos x$ در بازه $(0, 2\pi)$ کدام است؟

 $\frac{3\pi}{2}$ (۴) $\frac{13\pi}{6}$ (۳)

۲π (۲)

 $\frac{5\pi}{2}$ (۱)

دو تابع $g(x) = \frac{h(x)}{2x^2 + bx + c}$ برابر هستند. برد تابع $h(x) = \frac{x+2}{x-1}$ کدام است؟

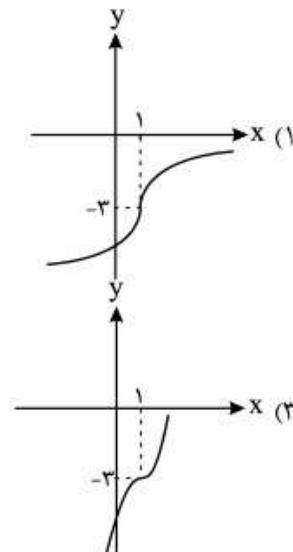
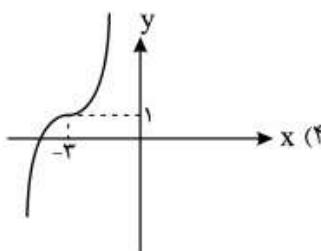
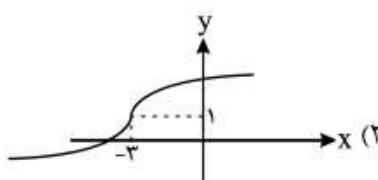
[-۴/۵, +∞) (۲)

[-۲, +∞) (۱)

[-۳/۵, +∞) (۴)

(-∞, ۲/۵] (۳)

۹۰- نمودار وارون تابع $y = (x+3)^3 + 1$ کدام است؟

نمودار تابع $f(x) = (x+1)^3$ را ابتدا در راستای محور x ها با ضریب ۳ انبساط داده، سپس نسبت به محور y ها قرینه و

درنهایت نمودار حاصل را یک واحد به پایین منتقل می‌کنیم. نمودار کدام تابع به دست می‌آید؟

$$y = -\left(\frac{1}{3}x + \frac{1}{3}\right)^3 - 1 \quad (۲)$$

$$y = -\left(\frac{1}{3}x + 1\right)^3 - 1 \quad (۱)$$

$$y = \left(-\frac{1}{3}x + 1\right)^3 - 1 \quad (۴)$$

$$y = \left(-\frac{1}{3}x + \frac{1}{3}\right)^3 - 1 \quad (۳)$$

به ازای کدام مجموعه مقادیر برای a ، حاصل $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{ax-4}{|x-2|}$ برابر $-\infty$ است؟

[۲, +∞) (۴)

(۲, +∞) (۳)

(-∞, ۲] (۲)

(-∞, ۲) (۱)

۱۱۳

مجموع جواب‌های معادله مثلثاتی $\cos 2x + \sin 2x = 0$ در بازه $[-\pi, \pi]$ کدام است؟

$$\frac{5\pi}{4} \quad (4)$$

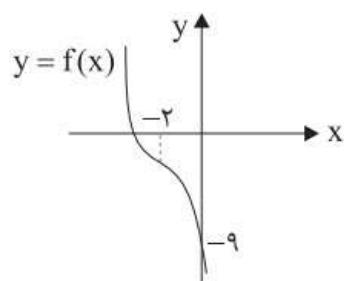
$$\frac{\pi}{2} \quad (3)$$

۲) صفر

$$-\frac{5\pi}{4} \quad (1)$$

۱۱۴

تابع $f(x)$ از انتقال افقی و عمودی $y = -x^3$ رسم شده است. در این صورت $f(1)$ کدام است؟

$$-12 \quad (1)$$

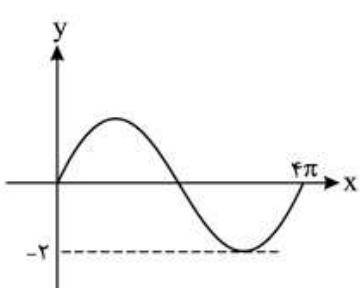
$$-18 \quad (2)$$

$$-24 \quad (3)$$

$$-28 \quad (4)$$

۱۱۵

اگر قسمتی از نمودار $f(x) = a \sin bx$ به صورت شکل زیر باشد، حاصل ab کدام است؟

$$1 \quad (1)$$

$$-1 \quad (2)$$

$$4 \quad (3)$$

$$-4 \quad (4)$$

۱۱۶

برای تابع $f(x) = \frac{bx^3 - 1}{ax^2 + bx + b}$ کدام است؟ $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$ ، $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = +\infty$

$$\frac{1}{2} \quad (4)$$

$$4 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

۱۱۷

به ازای کدام مقدار a ، تابع $f(x) = \begin{cases} \sin \pi x & , \quad x \geq \frac{\pi}{6} \\ a \tan \pi x & , \quad x < \frac{\pi}{6} \end{cases}$ پیوسته است؟ $x = \frac{\pi}{6}$ در

$$\frac{-\sqrt{3}}{2} \quad (4)$$

$$\frac{-\sqrt{3}}{6} \quad (3)$$

$$\frac{\sqrt{3}}{2} \quad (2)$$

$$\frac{\sqrt{3}}{6} \quad (1)$$

۱۱۸

معادله $\left| \frac{x}{3} - 1 \right| = \frac{x-3}{3}$ چند جواب طبیعی و کوچک‌تر از 10^0 دارد؟ ([ ] ، نماد جزء صحیح است).

$$17 \quad (4)$$

$$34 \quad (3)$$

$$16 \quad (2)$$

$$33 \quad (1)$$

۱۱۹

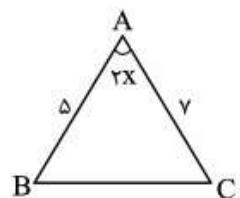
وضعیت پیوستگی تابع $f(x) = (-1)^{|x|} - \cos(\pi|x|)$ در نقاط $x \in \mathbb{Z}$ چگونه است؟ [ ]، نماد جزء صحیح است.

۲) فقط در X های فرد پیوسته

۱) فقط در X های زوج پیوسته

۴) در تمام X های صحیح ناپیوسته

۳) در تمام X های صحیح پیوسته

اگر $\sin x - \cos x = \frac{\sqrt{3}}{2}$ باشد، مساحت مثلث زیر کدام است؟

۴/۳۷۵ (۱)

۴/۲۵ (۲)

۵/۶۲۵ (۳)

۳/۵ (۴)

۱۲۰

اگر تابع $f(x) = x^3 + ax + b$ بر چندجمله‌ای $x+1$ بخش‌پذیر باشد، حاصل $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{\sqrt{-x} + x}{f(x)}$ کدام است؟

۱/۱۲ (۴)

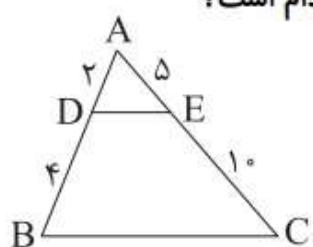
۱/۴ (۳)

۱/۸ (۲)

۱/۶ (۱)

۱۲۱

در شکل زیر، اگر محیط مثلث ADE برابر ۱۱ باشد، محیط چهارضلعی $BCED$ کدام است؟

۲۲ (۱)

۲۶ (۲)

۲۸ (۳)

۳۰ (۴)

۱۲۲

اگر $f(x) = -\sqrt{x} - 91$ باشد، حاصل $(f \circ f^{-1})(1)$ کدام است؟

۴) تعریف‌نشده

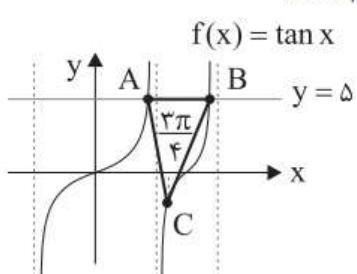
۳) صفر

-۱ (۲)

۱ (۱)

۱۲۳

نمودار تابع $f(x) = \tan x$ و خط $y = 5$ در یک دستگاه رسم شده است. مساحت مثلث ABC کدام است؟

۳π (۱)

۶π (۲)

۲π (۳)

۴π (۴)

۱۲۴

بازه $(a^2 + 2a, -2a)$ همسایگی راست عدد $x = 3$ است. این بازه شامل چند عدد صحیح است؟

۳ (۴)

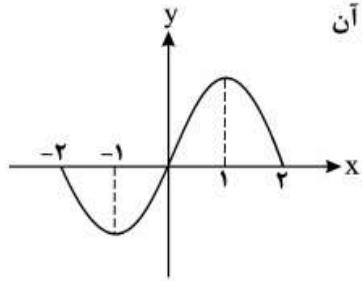
۶ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

۱۲۵

۱۰۸- با توجه به نمودار، طول بزرگ‌ترین بازه‌ای که در آن $f(x) = \begin{cases} 2x - x^2, & 0 \leq x \leq 2 \\ 2x + x^2, & -2 \leq x < 0 \end{cases}$ است، برابر کدام می‌باشد؟

- ۱) ۱
۲) ۲
۳) ۳
۴) ۴

طول قطر مستطيل محدود بين نمودار توابع $g(x) = |x| - 1$ و $f(x) = |x| - 2$ برابر کدام است؟

- $\sqrt{5}$ (۴) $\sqrt{13}$ (۳) $\sqrt{10}$ (۲) $2\sqrt{2}$ (۱)

اگر $x = a$ جواب معادله $\frac{3}{x-3} - \frac{2}{x} = \frac{-18}{9-x^2}$ باشد، جواب معادله $x + \sqrt{x} = a$ کدام است؟

- ۱) ۱ و ۴   ۲) ۳   ۳) ۲ و ۱   ۴) ۹ و ۴

اگر $1 - x^2$ و $f(x) = \{ (0, 2), (3, 5), (-1, 1), (-2, 4) \}$ باشد، آن‌گاه gof از چند زوج مرتب تشکیل می‌شود؟

- ۱) ۲   ۲) ۳   ۳) ۲   ۴) ۱

۹۲- در کدام نواحی از دایره مثلثاتی رابطه $\sin \alpha < \tan \alpha$ برقرار است؟

- ۱) اول و سوم و چهارم
۲) اول و سوم
۳) اول و دوم
۴) سوم و چهارم

اگر برد تابع $f(x) = a \sin(ax - b) + c$ برابر با $[5, -2]$ باشد، دوره تناوب آن کدام است؟

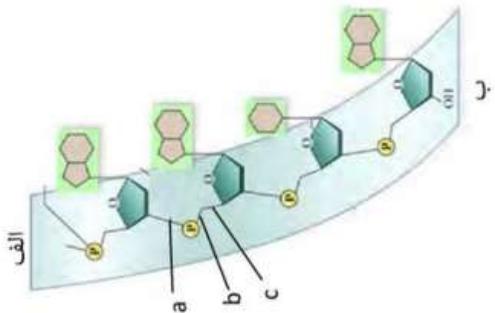
- $\frac{3\pi}{5}$ (۴) $\frac{2\pi}{5}$ (۳) $\frac{4\pi}{7}$ (۲) $\frac{2\pi}{7}$ (۱)

اگر در یک خانواده با دختر و پسر سالم، فقط پدر بیمار باشد، این بیماری نمی‌تواند از نوع ..... باشد.

- ۱) وابسته به جنس نهفته   ۲) مستقل از جنس نهفته   ۳) وابسته به جنس بارز   ۴) مستقل از جنس بارز

اگر شکل زیر مربوط به یک رشته پلی نوکلئوتیدی در ساخت باشد، نوکلئوتید جدید به کدام سمت زنجیره اضافه می‌شود و کدام معرف پیوند فسفودی است راست؟

(۱) «ب» - a,b

(۲) «الف» - a,b

(۳) «ب» - a,b,c

(۴) «الف» - a,b,c

۱۳۴

کدام گزینه، عبارت زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کند؟

«جهش شکل مقابل، نوعی جهش کروموزومی است که می‌تواند در ..... رخ دهد.»

(۱) یاخته سازنده گامت در زنبورعسل حاصل از بکرزاپی

(۲) یاخته دوهسته‌ای در کیسه رویانی گیاه زیتون دولاد

(۳) هر یاخته با قابلیت تشکیل ساختارهای تترادی

(۴) یاخته زایشی دانه گرده رسیده گیاه زیتون دولاد

۱۳۵

به صورت طبیعی، اگر در ژن سازنده انسولین در انسان ترتیب نوکلئوتیدها در قسمتی از رشته رمزگذار به صورت ATATCGCTCA باشد، کدام گزینه نشان‌دهنده نتیجه جهش جانشینی یک نوکلئوتید ژن بر روی mRNA است؟

AAAUCGCUCA (۲)

UUUAGCGAGU (۱)

AUAUCGCUCA (۴)

UAUAGCGAGU (۳)

۱۳۶

چند مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب نیست؟ (بدون درنظر گیری وقوع جهش)

«جانوری با ژنوتیپ ..... می‌تواند زاده حاصل از ..... باشد.»

الف) - بکرزاپی ماری با ژنوتیپ AaBbDd

ب) - بکرزاپی زنبور ملکه با ژنوتیپ aaBBdd

ج) - تولید مثل کرم کبد با ژنوتیپ AaBBDd

د) - تولید مثل کرم خاکی با ژنوتیپ AABbdd

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۳۷

کدام گزینه، نادرست است؟

- والدی با بیش از یک نوع کربوهیدرات گروه خونی بر روی غشای گلبول قرمز خود، قطعاً نمی‌تواند صاحب فرزند O شود.
- دختری که از نظر داشتن یا نداشتن فاکتور انعقادی ۸ با مادر خود متفاوت است، قطعاً رخ نمود یکسانی با پدر خود دارد.
- والدی که همه دگرهای روی فام تن‌های ۱ او نهفته است، قطعاً نمی‌تواند صاحب فرزندی با Rh مثبت خالص باشد.
- دختری که با کم شدن مقدار اکسیژن محیط، گلبول قرمتش داسی شکل می‌شود، قطعاً والدین مقاوم به مalaria دارد.

۱۳۸

کدام گزینه، همواره مشخصه مشترک بین جانداران پروکاریوت و یوکاریوت محسوب می شود؟

- ۱) بیش از یک مولکول دنای دورشتهای در درون یاخته وجود دارد.
- ۲) بیش از یک جایگاه آغاز همانندسازی در هر مولکول دنا وجود دارد.
- ۳) امکان تغییر در تعداد جایگاههای آغاز همانندسازی مولکول دنا وجود دارد.
- ۴) در محل لازم برای انجام همانندسازی، برخلاف سایر بخش‌های دنا، پیج و تاب فامتن الزاماً باز می‌شود.

۱۳۹

کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی کامل می‌کند؟

«در آزمایش ..... ایوری و همکارانش، برخلاف آزمایش ..... آن‌ها، ..... .»

- ۱) اول - سوم - همه پروتئین‌های موجود در بخشی از عصاره باکتری، تخریب شدند.
- ۲) دوم - سوم - هر لایه موجود در لوله آزمایش، شامل یک نوع ماده آلی بود.
- ۳) سوم - دوم - از آنزیم‌های هیدرولیز‌کننده استفاده شد.
- ۴) دوم - اول - از آنزیم‌های تخریب‌کننده استفاده نشد.

۱۴۰

در یک خانواده در رابطه با یک بیماری وابسته به X، در صورتی که فرزند متولد شده ..... باشد، به طور قطع

- ۱) دختر بیمار - مادر نیز بیمار است.
- ۲) پسر سالم - مادر الـ سلامت از نظر بیماری را دارد.
- ۳) پسر بیمار - پدر نیز بیمار است.
- ۴) دختر سالم - پدر الـ سلامت از نظر بیماری را دارد.

۱۴۱

چند مورد از موارد زیر در ارتباط با آمیزش ذرتی که ژن نمود پرچم آن AaBbCc می‌باشد با ذرتی که ژن نمود کلاله آن AabbCC می‌باشد، نادرست است؟ [صفت مورد بررسی سه جایگاهی بوده و در ارتباط با رنگ دانه‌های ذرت است، الـهای A، B و C رنگ دانه را قرمز می‌کنند و الـهای a، b و c رنگ دانه را سفید می‌کنند.]

الف) تمام دانه‌های حاصل از این آمیزش، می‌توانند گیاهانی با رنگ مشابه ایجاد کنند.

ب) احتمال تولید دانه‌ای با اندوخته غذایی دارای ژن نمود AAAAbbbCCc وجود دارد.

ج) دو نوع از دانه‌ها از نظر رویان ژن نمود یکسان دارند ولی ژن نمود اندوخته غذایی در آن‌ها متفاوت است.

د) در هر نوع دانه‌ای، یاخته‌های تولید‌کننده هورمون جیرلین در ژن نمود، حداقل دو الـ قرمزکننده رنگ دانه را دارند.

۱) (۱) ۲) (۲) ۳) (۳) ۴) (۴)

۱۴۲

هرجهش ..... از نوع ..... می‌تواند سبب ..... شود.

- ۱) فامتنی - حذف - مرگ یاخته تخم
- ۲) کوچک - تغییر چارچوب خواندن - کاهش تعداد رمزهای رنای پیک
- ۳) کوچک - جاشینی در بخش پروتئین‌ساز ژن - تولید RNA متفاوت حاصل از رونویسی
- ۴) فامتنی - مضاعف شدن - کاهش تعداد رمزهای ترجمه شده از RNA تولیدی

۱۴۳

رنای ناقل حاوی پادرمزة آغاز هنگامی وارد ریبوزوم می‌شود که .....

- ۱) قبل از آن بخش کوچک‌تر رناتن در مجاورت کدون آغاز به رنای پیک متصل شده باشد.
- ۲) بخش بزرگ رناتن قبلاً به بخش کوچک آن پیوسته است.
- ۳) بلافاصله بعد از آن رناتن شروع به حرکت روی مولکول رنای پیک می‌کند.
- ۴) کدون مربوط به آمینواسید متیونین در جایگاه A قرار گرفته است.

۱۴۴

چند مورد درباره آزمایشات گریفیت، نادرست بیان شده است؟

- الف) اطلاعاتی در مورد ماده وراثتی به دست نیامد.
- ب) فقط با کمک آنزیم‌ها، باکتری‌های کپسول‌دار از بین رفتند.
- ج) در آزمایش دوم، نوع بیماری‌زای باکتری به موش‌ها تزریق شد.
- د) در موش‌های مرده، باکتری‌های کپسول‌دار زنده در محیط داخلی مشاهده شدند.

۴(۴)

۳(۳)

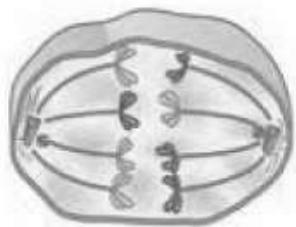
۲(۲)

۱(۱)

۱۴۵

-چند مورد، جمله زیر را به نادرستی کامل می‌کند؟

«شکل زیر، مرحله‌ای از میوز یک یاخته با ژنتیپ AaBb برای برخی صفات (دگرهای A و B روی دو کروموزوم مختلف غیرجنسی قرار دارند). را نشان می‌دهد. این شکل می‌تواند مربوط به ..... باشد و در پایان تقسیم میوز، حداقل ..... نوع یاخته مختلف از نظر این صفات از یاخته زیر ایجاد می‌شود.»

الف) یاخته اسپرماتوسیت اولیه یک مرد بالغ - ۲

ب) یاخته بافت خورش در گیاه آبالو - ۴

ج) یاخته اووسمیت اولیه یک زن بالغ - ۴

د) یاخته دیپلولئید در گاوهای نر - ۲

۴(۴)

۳(۳)

۲(۲)

۱(۱)

۱۴۶

با توجه به شکل زیر که تنظیم رونویسی را در باکتری اشرشیاکلای (E.Coli) جهت استفاده از نوعی قند نشان می‌دهد، کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در صورت نبود گلوکز در محیط، اگر شکل «۱» مربوط به تنظیم ..... رونویسی باشد، آنگاه با ورود ..... به درون باکتری، قطعاً .....»

۱) مثبت - قند مالتوز - مولکول «۲» به توالی «الف» متصل می‌شود.

۲) منفی - قند لاکتوز - مولکول «۴» با جدا شدن از توالی «ب» اجازه حرکت به مولکول «۲» را می‌دهد.

۳) منفی - قند مالتوز - از روی هر سه ژن مربوطه، یک رنای پیک تولید خواهد شد.

۴) مثبت - نوعی دی ساکارید خاص - اتصال آن دی ساکارید به جایگاه فعال آنزیم «۳»، باعث آغاز رونویسی می‌شود.

۱۴۷

با قرار گرفتن دانه گرده مربوط به ذرت **AAbb** بر روی کلاله ذرت دیگر با ژن نمود **aabb** به ترتیب (از راست به چپ) کدام ژنتیپ‌ها برای آندوسپرم و رویان یک دانه قابل انتظار نیست؟

AAbb – AAAAbbb (۲)

AABb - AAABbb (۱)

Aabb – AAabbb (۴)

AaBb – AaaBbb (۳)

۱۴۸ از آمیزش گل میمونی صورتی با گل میمونی سفید، احتمال تشکیل دانه‌ای با پوسته ..... و آندوسپرم ..... غیرممکن است.
RWW - RW (۴)   RRW - RW (۳)   WWW - WW (۲)   RWW - WW (۱)

۱۴۹ هر مولکول رنای غیرکوچک که توسط ..... تولید می‌شود، ..... هر مولکول رنای غیرکوچک که توسط ..... تولید می‌شود الزاماً .....
(۱) رنابسپاراز ۲ - برخلاف - رنابسپاراز ۳ - پس از رونویسی دچار تغییراتی می‌شود.
(۲) رنابسپاراز ۱ - همانند - رنابسپاراز ۳ - در ساخت رشته‌های پلی‌پپتیدی نقش دارد.
(۳) رنابسپاراز ۲ - همانند - رنابسپاراز ۱ - حاصل رونویسی از مکمل رشته الگو است.
(۴) رنابسپاراز ۲ - برخلاف - رنابسپاراز ۳ - در اثر تاخوردگی بر روی خود ساختار سه بعدی ایجاد می‌کند.

۱۵۰ کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟
«وجه اشتراک اولین و آخرین مرحله آزمایش‌های ..... در ..... بود.»
(۱) گریفیت - مرگ موش‌ها بر اثر آنفلوانزا و وجود باکتری در شش‌های موش
(۲) ایوری و همکارانش - استفاده از عصاره تهییه شده از باکتری‌های پوشینه‌دار
(۳) مزلسون و استال - تشکیل یک نوار پس از سانتریفیوژ محتويات لوله آزمایش
(۴) گریفیت - ایجاد تغییر در باکتری‌های بدون پوشینه و تبدیل به باکتری پوشینه‌دار

۱۵۱ کدام مورد، نادرست است؟
(۱) فرایند انتخاب طبیعی برخلاف رانش، باعث سازش جمعیت با محیط می‌شود.
(۲) کراسینگ‌اور با اضافه کردن دگرهای جدید، باعث افزایش تنوع می‌شود.
(۳) آمیزش غیرتصادفی همانند شارش، می‌تواند باعث تغییر فراوانی دگرهای شود.
(۴) رانش در یک جمعیت، ممکن است باعث افزایش شباهت در جمعیت باقی‌مانده شود.

۱۵۲ چند مورد، نادرست است؟
الف) هر نوع جهش کوچک در توالی‌های درون ژنی یک یاخته جنسی، در خزانه ژنی نسل بعد اثرگذار است.
ب) هر نوع تغییر ماندگار ماده وراثتی که در کاریوتیپ دیده می‌شود، منجر به تغییری در ساختار فام‌تن‌ها شده است.
ج) هر ژن جهش یافته در یاخته اوسویت اولیه یک زن بالغ با میوز طبیعی، در خزانه ژنی نسل بعد اثرگذار است.
د) جهش در هر جایگاه ژنی مربوط به ساخت عامل انعقادی **VIII** در یک اوسویت ثانویه، به زاده نسل بعد منتقل می‌شود.

در رابطه با ژنوم هسته‌ای انسان سالم و در شرایط طبیعی، کدام گزینه نادرست می‌باشد؟

«در صفات.....، به طور معمول

- ۱) مستقل از جنس - هنگام تشکیل زیگوت، هر والد برای هر صفت تک جایگاهی، تنها یک ال را به نسل بعد منتقل می‌کند.
- ۲) مستقل از جنس - فرزند دختر، برای هر صفت تک جایگاهی به تعداد مساوی از پدر و مادر ال دریافت می‌کند.
- ۳) وابسته به X - همانند صفات مستقل از جنس، صفات می‌توانند تک جایگاهی یا چند جایگاهی باشند.
- ۴) وابسته به X - هر فرزند دختر برخلاف هر فرزند پسر، دو نوع ال از والدین خود به ارث می‌برند.

کدام گزینه در مورد پروتئین گلوتن نادرست است؟

- ۱) توالی‌های آمینواسیدی در آن، این پروتئین را به واکوئول هدایت می‌کند.
- ۲) در حین ساخت، سر آمینی آن پس از خروج از رناتن، وارد شبکه آندوپلاسمی می‌شود.
- ۳) برای شناسایی ترتیب آمینواسیدهای آن، با استفاده از روش‌های شیمیایی، آمینواسیدها را جدا می‌کنند.
- ۴) پس از خروج از شبکه آندوپلاسمی زبر، ابتدا وارد اندامکی می‌شود که کیسه‌های آن روی هم قرار گرفته‌اند.

کدام گزینه درباره هر آنزیم بسپارازی که در یاخته یوکاریوتی، از یک رشته مولکول دنای هسته‌ای الگوبرداری می‌کند، صحیح است؟

- ۱) توانایی تشکیل پیوند فسفودی استر بین نوکلئوتیدهای دارای قند مشابه با ATP را دارد.
- ۲) برای پیوستن به توالی‌های راهانداز، نیازمند وجود پروتئین‌هایی به نام عوامل رونویسی هستند.
- ۳) در طی فعالیت این آنزیم، همواره بازهای آلی پورین و پیریمیدین در مقابل یکدیگر قرار می‌گیرند.
- ۴) توانایی تولید مولکولی را دارد که در یاخته، ذخیره یا انتقال اطلاعات را بر عهده دارد.

به طور معمول، در هر مرحله‌ای از رونویسی یک ژن که رشته‌های الگو و رمزگذار آن به هم متصل می‌شوند، کدام اتفاق رخ می‌دهد؟

- ۱) اولین نوکلئوتید مناسب جهت آغاز رونویسی به طور دقیق پیدا می‌شود.
- ۲) پیوند میان نوکلئوتیدهای دارای قند ریبوز و دئوكسی‌ریبوز شکسته می‌شود.
- ۳) گروه‌های فسفات و هیدروکسیل قند دئوكسی‌ریبونوکلئوتیدها به هم متصل می‌شوند.
- ۴) رنابسپاراز (RNA پلی‌مراز) از مولکول‌های دنا (DNA) و رنا (RNA) جدا می‌شود.

در یک خانواده بدون وقوع نوترکیبی، فرزند پسری مبتلا به دو بیماری هموفیلی و کوررنگی متولد شده است. در این خانواده

می‌توان گفت با درنظر گرفتن همه حالات، ..... (کوررنگی صفت وابسته به X مغلوب است)

- ۱) پدر خانواده، احتمالاً ناقل بیماری هموفیلی است.
- ۲) به طور حتم پدر خانواده دارای ال‌های بیماری هموفیلی و کوررنگی نیز است.
- ۳) به طور حتم مادر خانواده هریک از ال‌های بیماری هموفیلی و کوررنگی را به طور جداگانه بر روی هر فامتن X مجزا دارد.
- ۴) ممکن است مادر خانواده، ژن‌های مربوط به یکی از بیماری‌های وابسته به X را به پسر بعدی خود منتقل کند.

چند مورد درباره یاخته‌هایی که در آن‌ها امکان شناسایی راهانداز توسط رنابسپاراز به تنها‌یی وجود دارد، نادرست بیان شده است؟

الف) کروموزوم اصلی متصل به غشا دارند.

ب) هوموستازی را درون خود و اطراف خود حفظ می‌کنند.

ج) قادر به تغییر طول عمر پروتئین و رنا هستند.

د) تنها باعث افزایش جذب یون‌های فسفات از ریشه گیاه می‌شوند.

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) ۲

(۴) ۱

۱۵۹

با توجه به تنظیم‌های رونویسی مربوط به قند مصرفی *E.coli* و تنظیم رونویسی در یوکاریوت‌ها، کدام گزینه، عبارت زیر را به‌طور مناسب کامل می‌کند؟

«به منظور شروع رونویسی از یک ژن ..... که در حد فاصلش با راهانداز توالی خاصی از دنا وجود ..... لازم است تا .....»

۱) یوکاریوتی - ندارد - با ایجاد خمیدگی در دنا، توالی افزاینده به رنابسپاراز متصل گردد.

۲) پروکاریوتی - ندارد - پروتئین‌های خاصی به رنابسپاراز کمک کنند تا به راهانداز متصل شود.

۳) پروکاریوتی - دارد - توالی خاصی از دنا که جلوی حرکت رنابسپاراز را می‌گیرد، تغییر شکل دهد.

۴) یوکاریوتی - دارد - گروهی از پروتئین‌ها با اتصال به رنابسپاراز، آن را به محل راهانداز هدایت کنند.

۱۶۰

کدام گزینه جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در فرآیند پیرایش یاخته یوکاریوتی، ..... فرآیند ویرایش، .....»

۱) همانند - پیوند فسفودی استر در ساختار واحدهای سازنده نوعی رشتہ پلی نوکلئوتیدی، می‌شکند.

۲) برخلاف - بخشی از توالی‌های بین بیانه (اگزون)‌ها از مولکول جدا می‌شود.

۳) برخلاف - رشتہ پلی نوکلئوتیدی که کوتاه می‌شود از هسته خارج می‌شود.

۴) همانند - آنزیم‌های بازکننده پیوندهای بین دو رشتہ دنا نقش دارند.

۱۶۱

صفت طول بال و رنگ چشم در زنبور‌های عسل نوعی صفت مستقل از جنس تک جایگاهی دو دگره‌ای است، در یک جمعیت، زنبورهای با طول بال بلند، متوسط و کوتاه وجود دارد و رنگ چشم زنبورهای دارای دو دگره سیاه و قهوه‌ای، سیاه می‌باشد. با توجه به توضیحات، کدام گزینه، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟ (صفات روی فامتن‌های متفاوتی قرار دارند و جهش و کراسینگ اور رخ نمی‌دهد)

«از آمیزش زنبورهای ..... با زنبورهای ..... زاده‌هایی ایجاد می‌شوند که .....»

۱) نر بال بلند و چشم سیاه - ملکه بال متوسط و چشم قهوه‌ای - همگی دارای چشم سیاه و فاقد بال کوتاه هستند.

۲) بال بلند و دارای دو دگره رنگ سیاه چشم - بال کوتاه و چشم قهوه‌ای - همگی رنگ چشم مشابه والد ماده خود دارند.

۳) بال متوسط و چشم سیاه - بال بلند و چشم قهوه‌ای - ممکن نیست دارای بال کوتاه و ژنتیپ خالص برای صفات چشم سیاه باشند.

۴) چشم قهوه‌ای و با دو دگره بال کوتاه - بال متوسط و چشم قهوه‌ای - همگی دارای دو دگره مربوط به رنگ چشم قهوه‌ای می‌باشند.

۱۶۲

چند مورد عبارت زیر را به طور صحیح تکمیل می‌کنند؟

«در هنگام ورود دومین مولکول رنای ناقل مکمل رمزه جایگاه A به این جایگاه، همانند زمانی که دومین رنای ناقل وارد جایگاه P می‌شود، .....»

الف) tRNA مکمل رمزه آغاز، جایگاه P را ترک کرده است.

ب) رناتن به اندازه دو رمزه جابه‌جا شده است.

ج) دومین پیوند پپتیدی تشکیل شده است.

د) ممکن است توالی UAA وارد جایگاه P بشود.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۶۳

احتمال تولد فرد $Hb^S Hb^S$ در مناطق کوهستانی ..... مناطق مالاریاخیز ..... از مناطق ساحلی و غیرمالاریاخیز می‌باشد.

۱) برخلاف - بیشتر ۲) همانند - بیشتر ۳) همانند - کمتر ۴) برخلاف - کمتر

۱۶۴

اگر دانه گرده گل میمونی صورتی (RW) بر روی کلاله گل میمونی سفید (WW) قرار بگیرد، کدام گزینه برای یک دانه تشکیل شده مورد انتظار نیست؟

۱) پوسته دانه با ژن نمود RW و رویان با ژنوتیپ RW

۱) پوسته دانه با ژن نمود WW و رویان با ژنوتیپ WW

۴) رویان با فنوتیپ صورتی و آندوسپرم با ژنوتیپ RWW

۳) رویان با فنوتیپ سفید و آندوسپرم با ژنوتیپ WWW

۱۶۵

در ارتباط با اولین پروتئینی که ساختار آن کشف شده، کدام گزینه صحیح است؟

۱) در پایین‌ترین ساختار آن، درون هر واحد تکرارشونده آن فقط پیوند پپتیدی شرکت دارد.

۲) بالاترین ساختار آن، سطحی است که هر یک از زنجیره‌ها نقش کلیدی در شکل‌گیری پروتئین دارد.

۳) در هر سطح بالاتر از ساختار اول، امکان تشکیل پیوند هیدروژنی بین آمینواسیدهای غیرمجاور وجود دارد.

۴) ساختارهای کروی متصل به آن دارای یون فلزی با دوبار مثبت‌اند که توانایی ذخیره یک نوع گاز تنفسی را دارند.

۱۶۶

با توجه به شکل زیر که نشان دهنده چهارتایه‌ها (تتراده‌ای) دو فرد «الف» و «ب» است، کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

۱) فرد «الف» برخلاف فرد «ب» چلیپایی شدن (کراسینگ اور) دارد.

۲) فرد «الف» همانند فرد «ب» قادر به تولید گامت نوترکیب نیست.

۳) فرد «الف» برخلاف فرد «ب» قادر به تولید فامینک نوترکیب است.

۴) فرد «الف» همانند فرد «ب» دارای گوناگونی دگرهای درگامت‌هاست.

۱۶۷

در خانواده‌ای که والدین هر دو سالم‌اند، دختری با گروه خونی B و پسری فاقد عامل انعقادی شماره هشت با گروه خونی A متولد گردید. با فرض یکسان بودن گروه خونی والدین، تولد کدام فرزند در این خانواده ممکن است؟

- (۱) پسری با گروه خونی O و فاقد عامل انعقادی شماره ۸
- (۲) پسری با گروه خونی AB، دارای عامل انعقادی شماره ۸
- (۳) دختری با گروه خونی O و دارای عامل انعقادی شماره ۸
- (۴) دختری با گروه خونی AB و فاقد عامل انعقادی شماره ۸

صفت مربوط به رنگ بدن در کرم خاکی و کرم کبد نوعی صفت تک جایگاهی و دو دگرهای است و دگره رنگ تیره(A) بر رنگ روشن(a) بارز است. در ارتباط با این صفت، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) کرم کبد رنگ روشن همانند کرم خاکی رنگ روشن، در پیکر خود توانایی تولید دو نوع یاخته هاپلوبیت با دگره a دارد.
- (۲) از آمیزش کرم‌های خاکی با ژنوتیپ ناخالص، ممکن است زاده‌ای متولد شود که دارای دو دگره مربوط به رنگ تیره باشد.
- (۳) در طی تولیدمثل جنسی نوعی کرم کبد با رنگ تیره، ممکن است زاده‌های متولد شوند که رنگ متفاوتی با والد خود داشته باشند.
- (۴) در بی تولید مثل جنسی یک کرم خاکی با رنگ روشن، فقط برخی زاده‌های سالم، بعد از بلوغ امکان دارد گامتهای حاوی دگره a تولید کنند.

کدام مورد، درباره بخشی از ساختار آمینواسیدها درست است که ویژگی‌های منحصر به فرد هر آمینواسید به آن بستگی دارد؟

- (۱) تأثیر آمینواسیدها در شکل دهی به پروتئین‌ها، به ماهیت شیمیایی آن بستگی دارد.
- (۲) فقط ۲۰ نوع از آن‌ها در ساختار آمینواسیدهای موجود در طبیعت مشاهده می‌شوند.
- (۳) در تشکیل پیوند پپتیدی، با از دست دادن یک اتم هیدروژن منجر به تشکیل آب می‌شود.
- (۴) با اتصال به بخشی از یک آمینواسید دیگر، سبب ایجاد پیوند اشتراکی میان آمینواسیدها در ساختار اول می‌شود.

در مرحله‌ای از آزمایش‌های گریفیت استفاده از نوعی جاندار پوشینه‌دار سبب بروز سینه‌پهلو در موجودی دیگر شد، کدام یک از موارد زیر به ترتیب در مورد همانندسازی همه گونه‌های این دو جاندار صحیح است؟

- (۱) باز شدن پیچ و تاب دنا و هیستون‌های همراه آن – جدا شدن دو رشته دنا بهوسیله آنزیم هلیکاز
- (۲) وجود نوکلئوتیدهای یوراسیل دار در محل ساختار ۷ مانند – شکسته شدن پیوند هیدروژنی در محل ساختارهای ۷ مانند
- (۳) فعالیت دنابسپاراز در جایگاه‌های آغاز همانندسازی مختلف – رفع اشتباه در همانندسازی به واسطه فعالیت نوعی آنزیم
- (۴) فعالیت نوعی آنزیم با توانایی تشکیل و شکستن پیوند فسفودی‌استر – حضور نیمی از هر رشته قدیمی در هر رشته جدید دنا

کدام گزینه، عبارت زیر را به‌طور مناسب کامل می‌کند?
«عاملی که با ..... باعث خروج جمعیت از حال تعادل می‌شود، به‌طور حتم .....»

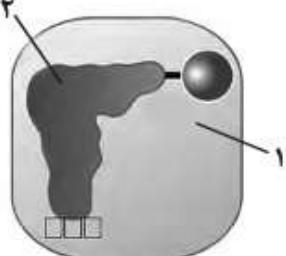
- (۱) غنی‌تر کردن خزانه ژن – بر سازگاری جمعیت با محیط می‌افزاید.
- (۲) افزایش گوناگونی در جمعیت – توانایی تغییر فراوانی نسبی دگرهای در جمعیت را دارد.
- (۳) کاهش فراوانی افراد غیرسازگار با محیط – تفاوت‌های فردی را افزایش می‌دهد.
- (۴) تغییر فراوانی دگرهای بر اثر رویدادهای تصادفی – دگرهای جدیدی را ایجاد می‌کند.

- ۱) پیدایش گیاهان چندلادی مثال خوبی از نوعی گونه‌زایی است که جدایی تولیدمثی در بین جمعیت‌های آن در یک زیستگاه رخ می‌دهد.
- ۲) سدهای جغرافیایی ممکن است موجب تفاوت زمان تولیدمثی بین بخش‌هایی شوند که قبلًاً متعلق به یک جمعیت بوده‌اند.
- ۳) افراد دو جمعیت مختلف نمی‌توانند با یکدیگر آمیزش موفقیت آمیز داشته باشند و زاده‌های زیستا و زایا تولید کنند.
- ۴) اگر میان افراد یک گونه جدایی تولیدمثی رخ دهد، خزانه ژنی آنها از هم جدا و احتمال تشکیل گونه جدید فراهم می‌شود.

۱۷۳

کدام مورد با توجه به شکل، عبارت زیر را به درستی تکمیل نمی‌کند؟

«مولکول شماره ..... مولکول شماره .....»

- ۱) «۱» مانند - «۲»، دارای اطلاعات وراثتی بر روی مولکول(های) دنا است.
- ۲) «۱» برخلاف - «۲»، می‌تواند انرژی فعال‌سازی نوعی واکنش را کاهش بدهد.
- ۳) «۲» مانند - «۱»، بین زیرواحدهای سازنده خود، دارای نوعی پیوند اشتراکی می‌باشد.
- ۴) «۲» برخلاف - «۱»، می‌تواند در تشکیل نوعی ماده سمی دخالت داشته باشد که از بدن دفع می‌گردد.

۱۷۴

کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر در ارتباط با باکتری اشرشیاکلای مناسب است؟

«در صورتی که فقط قند ..... در محیط این باکتری وجود داشته باشد، فقط پس از .....»

- ۱) لاکتوز - اتصال قند به پروتئین مهارکننده، آنزیم رنابسپاراز نخستین مرحله فرایند رونویسی را آغاز می‌کند.
- ۲) مالتوز - اتصال پروتئین فعال کننده به جایگاه اتصال خود رنابسپاراز به بخشی خارج از ژن‌های مربوط به تجزیه مالتوز متصل می‌شود.
- ۳) لاکتوز - ورود قند لاکتوز به باکتری، ژن(های) مربوط به پروتئین مهارکننده رونویسی می‌شوند.
- ۴) مالتوز - اتصال قند به آنزیم رنابسپاراز، رونویسی از ژن‌های مربوط به تجزیه مالتوز، انجام می‌شود.

۱۷۵

کدام گزینه جمله زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«هر جهشی که .....»

- ۱) سبب غنی‌تر شدن خزانه ژنی جمعیت شود، مفید است.
- ۲) تحت اثر عوامل جهش‌زا در فرد پدید آید، اکتسابی است.
- ۳) سبب تغییر ساختار و عملکرد پروتئین نشود، خنثی است.
- ۴) بلاfacile در رخ نمود ظاهر شود، از نوع ناهنجاری‌های فام تنی است.

۱۷۶

کدام گزینه، در ارتباط با تفاوت‌های فردی نادرست است؟

- ۱) یکی از شرایط لازم برای تغییر جمعیت‌ها است.
- ۲) باعث شناخت افراد موجود در یک گونه از یکدیگر می‌شود.
- ۳) با اثر مکرر انتخاب طبیعی بر جمعیت، میزان آن افزایش می‌یابد.
- ۴) می‌تواند در پایدار ماندن گونه‌های مختلف تأثیر به سزایی داشته باشد.

۱۷۷

کدام مورد درباره ساختار نوکلئیک اسیدها نادرست است؟

- (۱) در نوکلئوتیدها، گروه فسفات با اتم کربن موجود در حلقه ۵ ضلعی قند پیوند کووالانسی برقرار می‌کند.
- (۲) در نوکلئوتیدهایی که دارای باز پیرمیدینی هستند، همانند یک باز پورینی، یک حلقه ۵ ضلعی و یک حلقه ۶ ضلعی وجود دارد.
- (۳) در دنا، همواره حلقه‌های ۶ ضلعی بازهای روبه‌رو با هم پیوند هیدروژنی برقرار می‌کنند.
- (۴) هنگامی که در نوکلئوتید باز پورینی وجود داشته باشد، حلقه ۵ ضلعی باز پورینی به قند ۵ کربنی متصل می‌شود.

۱۷۸

کدام مورد جمله زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«اگر دنای با N^{15} در محیط N^{14} ، با مدل نیمه حفظ شده یک بار همانندسازی کند، ممکن ..... در ساختارهای دناهای حاصل بین جفت بازهای مکمل ..... پیوند هیدروژنی وجود داشته باشد.»

- (۱) است - N^{15} با N^{15} (۲) نیست - N^{15} با N^{14} (۳) است - N^{14} با N^{15} (۴) نیست - N^{14} با N^{14}

۱۷۹

کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) اندام‌های وستیجیال تنها شاهدی‌اند که نشان می‌دهند مارها از تغییر یافتن سوسمارها پدید آمده‌اند.
- (۲) سنگواره‌ها نشان می‌دهند که در زمان‌های مختلف، زندگی به شکل‌های مختلف در جریان بوده است.
- (۳) اندام‌های آنالوگ گرچه ساختارهای متفاوتی دارند ولی در دو جاندار متفاوت کار یکسانی انجام می‌دهند.
- (۴) زیست شناسان از اندام‌هایی برای رده بندی جانداران استفاده می‌کنند که طرح ساختاری آنها یکسان است.

۱۸۰

در طی آمیزش طبیعی گل مغربی دیپلولئید با گل مغربی تترالپلولئید، .....

- (۱) به دلیل جدایی خزانه ژنی دو گونه دیپلولئید و تترالپلولئید هیچ زاده‌ای تولید نمی‌شود.
- (۲) نوعی گیاه از گونه جدید به وجود می‌آید که توانایی تشکیل چهارتایه (تتراد) را دارد.
- (۳) گیاهی به وجود می‌آید که گامت‌های خود را با تقسیم میتوز تولید می‌کند.
- (۴) گیاهی به وجود می‌آید که توانایی آمیزش با هیچ نوع گیاهی را ندارد.

۱۸۱

با توجه به تنظیم مثبت رونویسی در باکتری E.coli، کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«ترکیبی که به عنوان ..... شناخته می‌شود، همواره .....»

- (۱) فعال کننده - به توالی خاصی از DNA، بیش از نوعی قند تمایل دارد.
- (۲) محرک فعالیت رنابسپاراز (RNA پلی‌مراز) - نوعی دی‌ساکارید است.
- (۳) آنزیم ویژه رونویسی - می‌تواند توالی‌های بین ژنی ژن‌ها را رونویسی نماید.
- (۴) فراوردهٔ نهایی ژن - در افزایش سرعت سنتز نوعی کربوهیدرات نقش دارد.

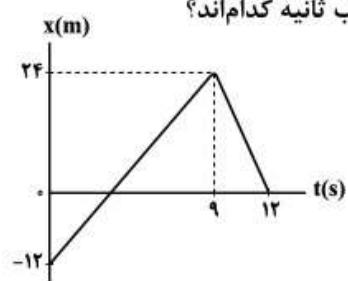
۱۸۲

در یک تار مربعی با طول موج λ منتشر شده است. اگر تار را آنقدر بکشیم که طول تار 44 درصد افزایش یابد و بسامد موج منتشر شده را نسبت به حالت قبل 20 درصد کاهش دهیم، طول موج منتشر شده در حالت دوم نسبت به حالت قبل چند درصد افزایش می‌یابد؟ (نیروی کشش تار ثابت فرض می‌شود.)

- (۱) 10 (۲) 20 (۳) 40 (۴) 50

نمودار مکان - زمان متحرکی که روی خط راست حرکت می‌کند، به صورت شکل زیر است. اگر این متحرک در لحظه t_1 در فاصله 8 متری از مکان اولیه خود و در لحظه t_2 که در خلاف جهت محور x در حال حرکت است، در فاصله 8 متری از

بیشترین فاصله خود از مبدأ مکان قرار داشته باشد، t_1 و t_2 به ترتیب از راست به چپ بر حسب ثانیه کدام‌اند؟

- (۱) 1 و 7
 (۲) 2 و 7
 (۳) 2 و 10
 (۴) 1 و 10

با توجه به نمودار مکان - زمان زیر که مربوط به رها شدن جسمی از ارتفاع h نسبت به سطح زمین در شرایط خلا است. t_1 چند ثانیه

۱۸۴

است؟ (محل رها شدن جسم، مبدأ مکان فرض شده است و $g = 10 \frac{m}{s^2}$ می‌باشد).

یک قطره باران از ارتفاع بسیار بلندی رها می‌شود، وقتی این قطره باران به سرعت حدی خود می‌رسد، تنیدی حرکت قطره باران ..... و شتاب حرکتش ..... می‌شود.

۱۸۵

- (۱) بیشینه - بیشینه   (۲) صفر - بیشینه   (۳) صفر - صفر   (۴) بیشینه - صفر

معادله مکان زمان نوسانگری در SI به صورت $x = 10\pi t \cos(10\pi t)$ داده شده است. در چه لحظه‌ای بر حسب ثانیه، برای اولین بار از شروع حرکت نوسانگر در فاصله 10 cm مرکز نوسان قرار گرفته و در این لحظه حرکت نوسانگر کندشونده است؟

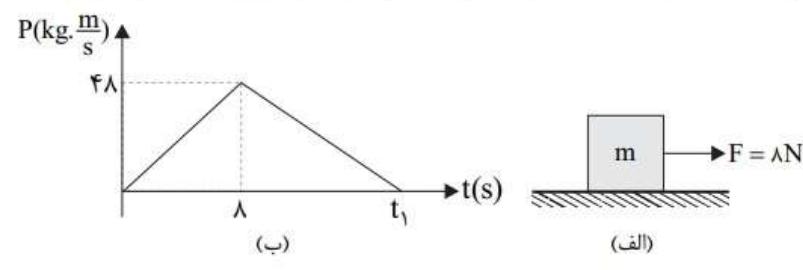
۱۸۶

- (۱) $\frac{1}{15}$ (۲) $\frac{1}{30}$ (۳) $\frac{1}{6}$ (۴) $\frac{4}{15}$

مطابق شکل «الف» به جسم ساکنی به جرم 2 kg نیروی افقی $F = 8\text{ N}$ به مدت $8s$ اثر کرده و قطع می‌شود. اگر نمودار تکانه - زمان جسم

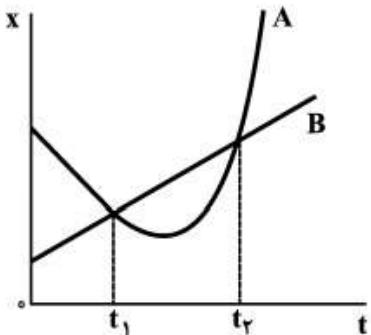
۱۸۷

مطابق شکل «ب» باشد، t_1 چند ثانیه است؟

- (۱) 16
 (۲) 20
 (۳) 24
 (۴) 32

نمودار $x-t$ دو متحرک A و B که بر روی محور x حرکت می‌کنند، مطابق شکل زیر است. بین دو لحظه t_1 و t_2 ، کدام

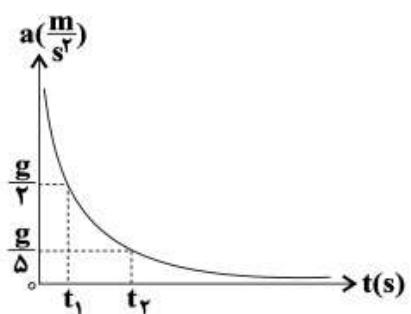

کمیت برای هر دو متحرک یکسان است؟

- (۱) مسافت طی شده
- (۲) جایه‌جایی
- (۳) تندی متوسط
- (۴) هر سه

نمودار شتاب - زمان سقوط جسمی به جرم ۵ kg از بالای یک بلندی در هوا به صورت زیر است. بزرگی نیروی مقاومت هوا

در بازه زمانی t_1 تا t_2 چند درصد و چگونه تغییر می‌کند؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

- (۱) ۴۰ درصد کاهش می‌یابد.
- (۲) ۴۰ درصد افزایش می‌یابد.
- (۳) ۶۰ درصد افزایش می‌یابد.
- (۴) ۶۰ درصد کاهش می‌یابد.

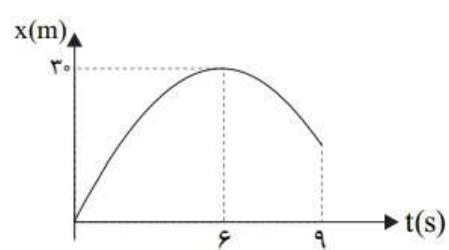
جسمی در سطح افقی بدون اصطکاک روی محیط دایره‌ای به شعاع ۱۰۰ متر با تندی ثابت V در گردش است. در لحظه t بردار شتاب

جسم در SI به صورت $\ddot{\mathbf{a}} = 7\dot{\mathbf{i}} + 24\dot{\mathbf{j}}$ است. مقدار V چند متر بر ثانیه است؟

- ۷۵ (۴)   ۵۰ (۳)   ۲۵ (۲)   ۱۵ (۱)

- نمودار مکان - زمان متحرکی که با شتاب ثابت روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. سرعت متوسط متحرک در ۹ ثانیه

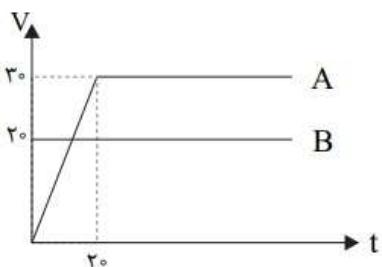
نخست چند متر بر ثانیه است؟

- ۲ (۱)
۲/۵ (۲)
۵ (۳)
۱۵ (۴)

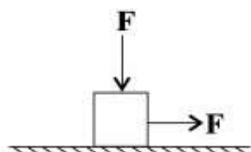
نمودار سرعت - زمان دو متحرک A و B که از یک نقطه و هم‌زمان شروع به حرکت کرده‌اند مطابق شکل زیر است. در چه لحظه‌ای

بر حسب ثانیه به هم می‌رسند؟

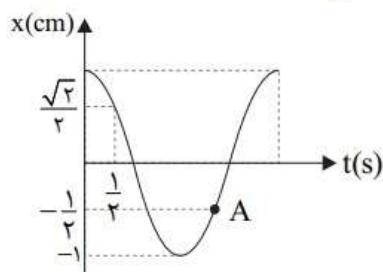
- ۲۰ (۱)
۳۰ (۲)
۱۰ (۳)
۱۵ (۴)

در شکل زیر وزن جسم 40 نیوتون و بزرگی هر یک از نیروهای افقی و قائم F برابر 10 نیوتون است. اگر جسم در آستانه حرکت باشد، ضریب اصطکاک ایستایی بین جسم و سطح کدام است؟

- (۱) $0/15$
 (۲) $0/25$
 (۳) $0/4$
 (۴) $0/2$

نمودار مکان - زمان حرکت هماهنگ ساده‌ای مطابق شکل است. شتاب نوسانگر در نقطه A چند $\frac{\text{cm}}{\text{s}^2}$ می‌باشد؟ ($\pi^2 \approx 10$)

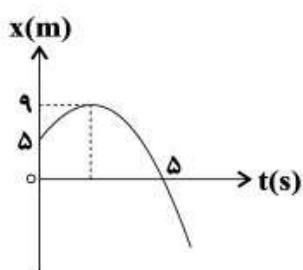

- (۱) $1/25$
 (۲) $2/5$
 (۳) $-1/25$
 (۴) $-2/5$

· راننده اتومبیلی که در جاده مستقیم حرکت می‌کند، ناگهان با شتاب ثابت $\frac{3\text{m}}{\text{s}^2}$ ترمز کرده و پس از طی مسافت 150 متر متوقف می‌شود. در لحظه ترمز کردن سرعت اتومبیل چند $\frac{\text{km}}{\text{h}}$ بوده است؟

- (۱) 30 (۲) 40 (۳) 10.8 (۴) 144

نمودار مکان - زمان متحرکی که روی محور x‌ها حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. تنیدی متوسط متحرک از لحظه شروع حرکت تا لحظه عبور از مبدأ مکان چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) 1
 (۲) $\frac{9}{5}$
 (۳) $\frac{12}{5}$
 (۴) $\frac{14}{5}$

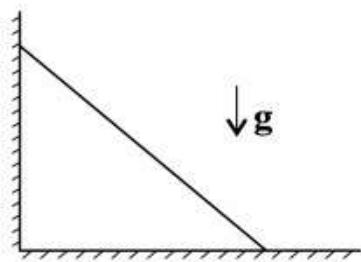
در یک حرکت نوسانی ساده اگر در نقطه‌ای از مسیر نوسان انرژی پتانسیل $\frac{7}{9}$ برابر انرژی جنبشی آن باشد، نسبت تنیدی نوسانگر در این نقطه به تنیدی بیشینه نوسانگر کدام است؟

- (۱) $\frac{\sqrt{3}}{4}$
 (۲) $\frac{3}{4}$
 (۳) $\frac{\sqrt{3}}{2}$
 (۴) $\frac{1}{4}$

مطابق شکل زیر، نرده‌بانی به جرم m به یک دیوار قائم بدون اصطکاک تکیه داده شده است و مجموعه در حال تعادل است.

اگر بزرگی نیروی اصطکاک وارد بر نرده‌بان $\frac{1}{5}$ نیروی وزن آن باشد، بزرگی نیروی وارد بر نرده‌بان از طرف دیوار قائم

چند برابر بزرگی نیروی وارد بر نرده‌بان از طرف سطح افقی است؟

$$\frac{2}{5} \quad (1)$$

$$\frac{5\sqrt{26}}{26} \quad (2)$$

$$\frac{\sqrt{26}}{26} \quad (3)$$

$$\frac{\sqrt{26}}{5} \quad (4)$$

رابطه نیرو-مکان در نوسانگر وزنه-فنر، در SI به صورت $F = -360x$ است. اگر بیشینه انرژی پتانسیل کشسانی ذخیره شده

در آن $450mJ$ باشد، دامنه نوسان‌های این نوسانگر چند سانتی‌متر است؟

$$15 \quad (4) \qquad 0.05 \quad (3) \qquad 5 \quad (2) \qquad 0.15 \quad (1)$$

متحركی مسیر مستقیم بین دو نقطه را با تندي ثابت $\frac{m}{s^5}$ طی می‌کند. سپس بلافاصله دور می‌زند و $\frac{4}{5}$ از مسیری را که

رفته بود با تندي ثابت $\frac{m}{s^2}$ بر می‌گردد. سرعت متوسط او در کل مسیر چند است؟

$$\frac{3}{2} \quad (4) \qquad 3 \quad (3) \qquad \frac{2}{3} \quad (2) \qquad \frac{1}{3} \quad (1)$$

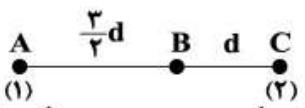
نیروی خالص F به وزنهای به جرم m شتابی به بزرگی a متر بر مجدور ثانیه می‌دهد. اگر جرم وزنه را نصف کنیم و اندازه

نیرو را بدون تغییر جهت ۲۵ درصد افزایش دهیم، بزرگی شتاب جسم $\frac{3}{2} + a$ متر بر مجدور ثانیه خواهد شد. شتاب وزنه

در حالت دوم چند $\frac{m}{s^2}$ است؟

$$3 \quad (4) \qquad 2/5 \quad (3) \qquad 1/5 \quad (2) \qquad 1 \quad (1)$$

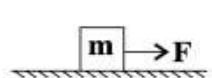
دو متحرک هم‌زمان از نقطه‌های A و C با تندی‌های ثابت v_1 و v_2 به سمت یکدیگر حرکت می‌کنند و پس از ۴ ثانیه در نقطه B از کنار هم عبور می‌کنند. در ادامه t' ثانیه طول می‌کشد تا متحرک اول از B به C و t'' ثانیه طول می‌کشد تا متحرک دوم از B به A برسد. $t'' - t'$ چند ثانیه است؟

$$\frac{10}{3} \quad (2) \quad 2 \quad (1)$$

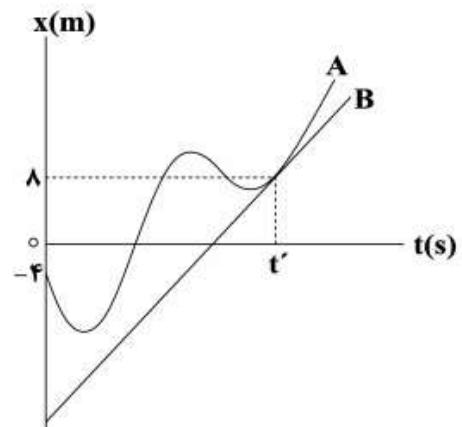
$$\frac{16}{3} \quad (4) \quad \frac{8}{3} \quad (3)$$

۲۰۳ مطابق شکل، جسمی به جرم m توسط نیروی افقی F با سرعت ثابت روی مسیر مستقیم حرکت می‌کند. اگر نیرویی که از طرف سطح افق بر جسم وارد می‌شود، $\sqrt{5}$ برابر نیروی F باشد، ضریب اصطکاک جنبشی سطح با جسم کدام است؟

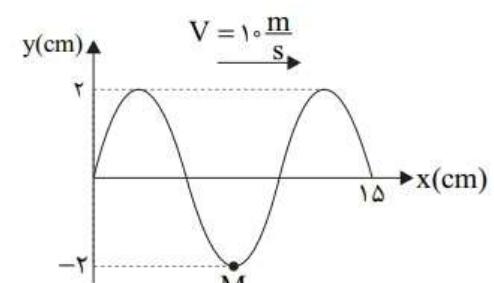
$$\frac{\sqrt{2}}{4} \quad (4) \quad \frac{1}{2} \quad (3) \quad \frac{\sqrt{5}}{4} \quad (2) \quad \frac{\sqrt{5}}{5} \quad (1)$$

۲۰۴ نمودار مکان – زمان دو متحرک A و B مطابق شکل روبرو است. متحرک A با تندی اولیه $\frac{m}{s}$ در مبدأ زمان از مکان $x = -4m$ عبور می‌کند و متحرک B با تندی ثابت حرکت می‌کند. اگر بزرگی سرعت متوسط و شتاب متوسط متحرک A در t' ثانیه اول حرکت به ترتیب برابر $\frac{3m}{2s}$ و $\frac{3m}{2s}$ باشد، فاصله دو متحرک از یکدیگر در مبدأ زمان چند متر است؟ (دو نمودار در لحظه t' مماس بر یکدیگرند).

$$73 \quad (4) \quad 84 \quad (3) \quad 89 \quad (2) \quad 66 \quad (1)$$

۲۰۵ نقش یک موج عرضی که در جهت مثبت محور xها منتشر می‌شود، در لحظه $t = 0$ مطابق شکل اینست. مسافتی که ذره M در مدت $V = 10 \frac{m}{s}$ ثانیه اول حرکت طی می‌کند چند سانتی‌متر است؟

$$\frac{1}{400} \quad (1) \quad 2 \quad (1) \quad 4 \quad (2) \quad 6 \quad (3)$$

۲۰۶ دو خودروی (۱) و (۲) روی محور xها و با سرعت‌های ثابت $\bar{v}_1 = 54 \frac{km}{h}$ و $\bar{v}_2 = 90 \frac{km}{h}$ به سمت یکدیگر حرکت می‌کنند. در لحظه شروع حرکت فاصله دو خودرو 80 متر است. چند ثانیه فاصله دو خودرو کمتر از 200 متر است؟

$$8 \quad (4) \quad 7 \quad (3) \quad 6 \quad (2) \quad 5 \quad (1)$$

شخصی داخل خودرویی نشسته و کمربند ایمنی خود را بسته است. هنگامی که راننده ترمز می‌گیرد، شخص طی دو مرحله ابتدا به جلو پرتاب و سپس به صندلی فشرده می‌شود. این دو مرحله به ترتیب با کدام قوانین نیوتون توجیه می‌شوند؟

۱) اول - اول

۲) دوم - دوم

۳) اول - سوم

۴) سوم - سوم

کدامیک از معادله‌های مکان - زمان زیر مربوط به حرکت روی خط راست است؟ ۲۰۸

$$x = 2t + 1 \quad (2)$$

$$x = 0.2 \cos(\pi t) \quad (1)$$

۴) هر سه گزینه درست است.

$$x = t^3 - 6t + 1 \quad (3)$$

رابطه بین انرژی پتانسیل (U) و سرعت نوسانگری (V) در SI به صورت $U = 10 - 0.4V^2$ بیشینه سرعت نوسانگر چند $\frac{m}{s}$ است؟ ۲۰۹

۱) ۱۰

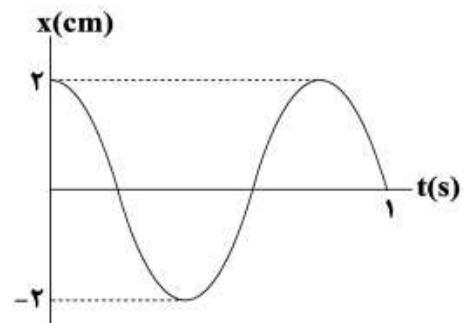
$\sqrt{10}$

۲۵

۵

نمودار مکان - زمان یک آونگ که در سطح زمین حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد مطابق شکل زیر است. اگر این ۲۱۰

آونگ را به سیاره‌ای ببریم که شتاب گرانش در سطح آن $\frac{1}{4}$ برابر شتاب گرانش در سطح زمین باشد، بسامد زاویه‌ای

آونگ در سیاره جدید چند رادیان بر ثانیه است؟

$$\frac{2\pi}{5}$$

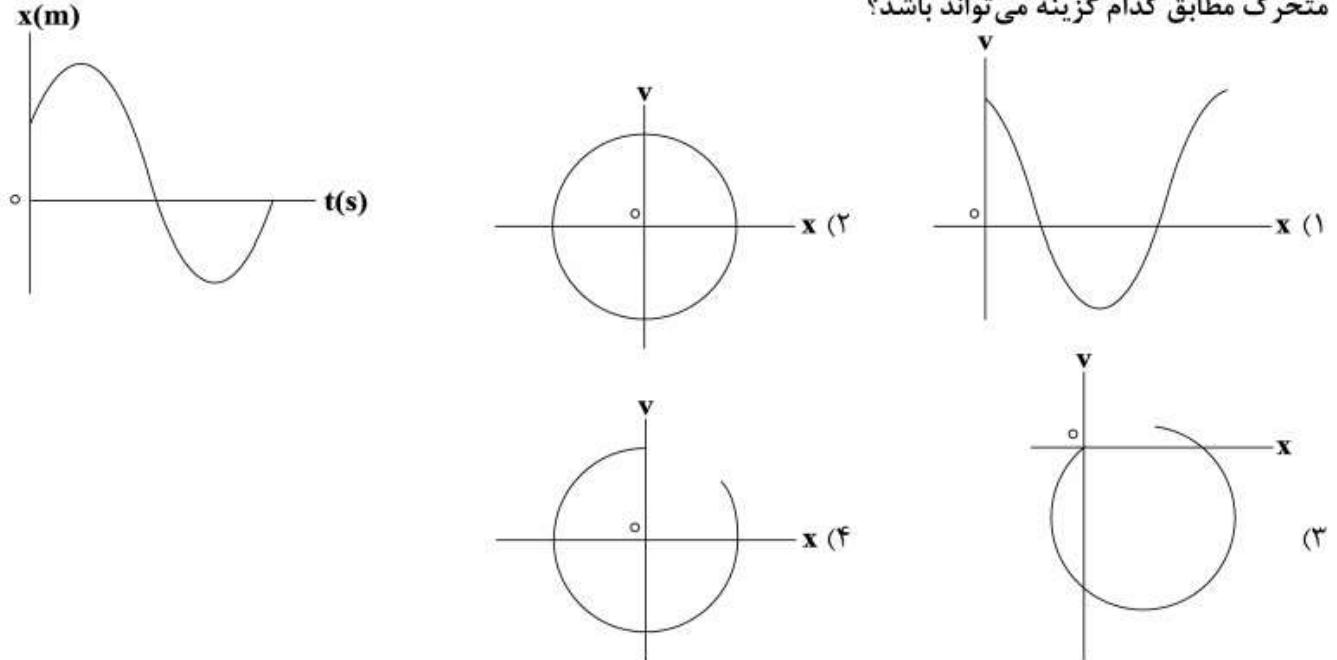
$$\frac{5\pi}{4}$$

$$\frac{5\pi}{2}$$

$$\frac{4\pi}{5}$$

۲۱۱

نمودار مکان – زمان یک متوجه که روی محور x ها حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. نمودار سرعت – مکان این متوجه مطابق کدام گزینه می‌تواند باشد؟

هم ۱۹ شیمی

کدام گزینه عبارت‌های «آ» و «ب» را به درستی تکمیل می‌کند؟

۲۱۲

آ) اگر مقداری صابون به مخلوط آب و روغن اضافه کنیم و به هم بزنیم، یک مخلوط ..... ایجاد می‌شود که ..... بوده و حاوی توده‌های مولکولی با اندازه‌های ..... است.

ب) pH شیره معده برابر $1/5$ است. اگر غلظت یون H^+ در 400 میلی‌لیتر از شیره معده یک فرد نمادی برابر $1/07$ مولار باشد، برای ختنی کردن اسید اضافی موجود در این حجم از شیره معده این فرد ..... میلی‌گرم منیزیم هیدروکسید لازم است. ($Mg = 24, H = 1, O = 16 : g \cdot mol^{-1}$) ($\log 3 = 0.5$)

(۱) ناپایدار، ناهمگن، یکسان، متفاوت. ۴۶۴

(۲) پایدار، همگن، متفاوت. ۹۲۸

(۳) ناپایدار، همگن، یکسان، متفاوت. ۴۶۴

(۴) پایدار، ناهمگن، متفاوت. ۹۲۸

اگر واکنش $A + B \rightarrow B^+ + A^-$ در جهت رفت به طور طبیعی انجام نشود، کدام عبارت درست است؟

۲۱۳

(۱) پتانسیل کاهشی استاندارد B نسبت به پتانسیل کاهشی استاندارد A کمتر است.

(۲) هنگامی که تبعه فلزی A را در محلول نمک B وارد کنیم، واکنش انجام نمی‌شود.

(۳) قدرت اکسندگی A^+ نسبت به B^+ بیشتر است.

(۴) واکنش یون B^+ با فلز A به طور طبیعی انجام می‌شود.

۲۱۴

به ۲۰۰ میلی لیتر محلول اسید قوی HA با غلظت 4 mol.L^{-1} ، آب مقطر اضافه می کنیم. اگر 200 mL میلی لیتر از محلول حاصل با 40 mL میلی لیتر محلول NaOH که در آن غلظت یون سدیم برابر 920 ppm است مخلوط شود، pH محلول حاصل در دمای 25°C کدام است؟

$$(\text{Na} = 23\text{ g.mol}^{-1}, \text{NaOH} = 1\text{ g.mL}^{-1}), (\log 3 = 0.5, \log 2 = 0.3)$$

۰ / ۳ (۴)

۰ / ۷ (۳)

۱۲ / ۵ (۲)

۱ / ۲ (۱)

۲۱۵

چند مورد از موارد زیر می تواند جاهای خالی عبارت زیر را به درستی تکمیل نماید؟

« اگر بخواهیم تمام ولتاژ مورد نیاز را برای انجام واکنش در سلول الکتروولتی با قطب منفی ..... و قطب مثبت تأمین کنیم، می توانیم از انرژی الکتریکی حاصل از سلول گالوانی استفاده کنیم که در آن ..... آند بوده و کاتد آن ..... باشد. »

$$E^\circ(\text{Cu}^{2+} / \text{Cu}) = +0.34\text{ V} \quad E^\circ(\text{Fe}^{2+} / \text{Fe}) = -0.44\text{ V} \quad E^\circ(\text{Mn}^{2+} / \text{Mn}) = -1.18\text{ V} \quad E^\circ(\text{Ag}^+ / \text{Ag}) = +0.8\text{ V}$$

آ) مس - نقره - آهن - منگنز

ب) آهن - منگنز - مس - نقره

پ) آهن - مس - منگنز - نقره

ت) منگنز - نقره - آهن - مس

۳ (۴)

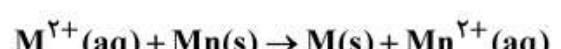
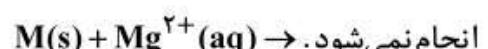
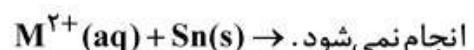
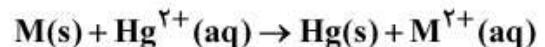
۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

۲۱۶

با توجه به موارد زیر، پتانسیل استاندارد کاهمی فلز M می تواند کدام عدد باشد؟

$$E^\circ(\text{Hg}^{2+}(\text{aq}) / \text{Hg(s)}) = +0.85\text{ V}$$

$$E^\circ(\text{Sn}^{2+}(\text{aq}) / \text{Sn(s)}) = -0.14\text{ V}$$

$$E^\circ(\text{Mg}^{2+}(\text{aq}) / \text{Mg(s)}) = -2 / 38\text{ V}$$

$$E^\circ(\text{Mn}^{2+}(\text{aq}) / \text{Mn(s)}) = -1 / 18\text{ V}$$

+1 / ۲ (۴)

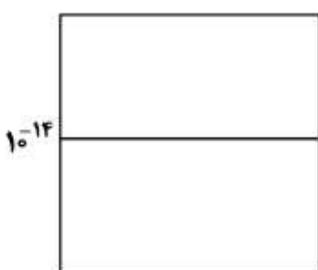
-0 / ۴۰ (۳)

-0 / ۱۱ (۲)

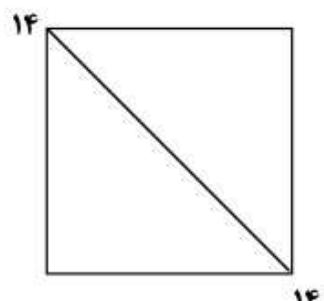
+0 / ۱۱ (۱)

۲۱۷

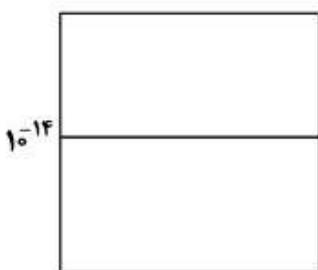
• نمودار ثابت یونش آب بر حسب $[\text{H}^+]$

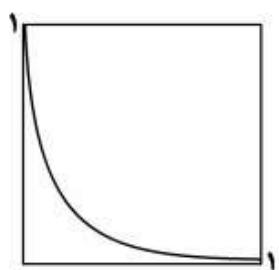
• نمودار pOH بر حسب pH

• نمودار حاصل ضرب $[\text{H}^+]$ و $[\text{OH}^-]$ بر حسب حجم محلول

• نمودار $[\text{OH}^-]$ بر حسب $[\text{H}^+]$

۳ (۴)

۴ (۳)

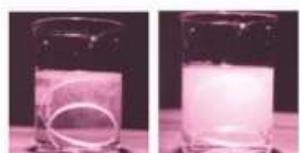
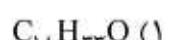
۱ (۲)

۲ (۱)

روغن زیتون، استری با فرمول مولکولی $\text{C}_{57}\text{H}_{104}\text{O}_6$ است. فرمول مولکولی اسید چرب سازنده آن، کدام است؟

۲۱۸

(روغن زیتون تری گلسریدی است که اسیدهای چرب یکسانی در ساختار آن وجود دارد.)

۲۱۹

عبارت کدام گزینه از نظر درستی یا نادرستی مانند عبارت زیر است؟

«از شدت واکنش اسیدهای با غلظت و دمای یکسان با یک فلز می‌توان به قدرت اسیدی آن‌ها پی برد.»

۱) خاصیت اسیدی محلول هیدروکلریک اسید همواره بیشتر از استیک اسید است.

۲) مقدار فراوردهای گازی حاصل از واکنش کلسیم کربنات با هیدروکلریک اسید همواره بیشتر از استیک اسید است.

۳) قدرت اسیدی فورمیک اسید از استیک اسید بیشتر و از هیدروفلوریک اسید کمتر است.

۴) شکل‌های (A) و (B)، به ترتیب واکنش منیزیم با هیدروکلریک اسید و استیک اسید با غلظت و دمای یکسان را بمدرستی نمایش می‌دهد.

کدام گزینه در مورد سلول گالوانی حاصل از X و Y صحیح نیست؟ (E°(Cu²⁺ / Cu) = +0.34\text{V}, E°(Al³⁺ / Al) = -1.66\text{V})

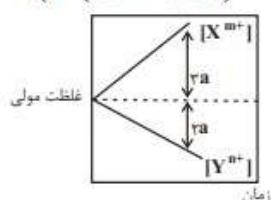
۲۲۰

۱) واکنش انجام شده در این سلول به صورت $2\text{Y}^{3+} + 3\text{X}^{2+} \rightarrow 3\text{X}^{3+} + 2\text{Y}$ می‌تواند باشد.

۲) X می‌تواند Cu و Y می‌تواند Al باشد.

۳) جرم تیغه X به مرور زمان کم می‌شود.

۴) جهت حرکت الکترون‌ها در مدار بیرونی سلول گالوانی از الکترود X به سوی الکترود Y است.

۲۲۱

چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟ ($H = 1$, $O = 16$: g.mol⁻¹)

- حجم گاز تولیدی در برقکافت آب در اطراف تیغه کاتدی دو برابر آن در اطراف تیغه آندی است.
- در برقکافت سدیم کلرید مذاب، سدیم جامد تولید می‌شود.
- در سلول‌های الکترولیتی، آند قطب مثبت سلول را تشکیل داده و در سطح آن نیم واکنش اکسایش انجام می‌شود.
- در برقکافت آب به ازای عبور 5 A مول الکترون از مدار بیرونی، $\frac{3}{5} \text{ g}$ گرم گاز در آند تولید می‌شود.

۴۴

۳۹

۲۲

۱۰

۲۲۲

همه گزینه‌های زیر درست‌اند، به جز.....

- ۱) غلظت یون هیدرونیوم بر روی ماندگاری خوراکی‌ها، شوینده‌ها، داروها، مواد آرایشی و بهداشتی و در نتیجه سلامتی تأثیر شایانی دارد.
- ۲) هرگاه محلول آبی سدیم کلرید در مدار الکتریکی قرار گیرد، یون‌های با شعاع کوچک‌تر به سمت قطب مثبت پیش می‌روند.
- ۳) اسیدهای ضعیف در آب به میزان جزئی یوننده می‌شوند و شمار یون‌ها در محلول آن‌ها کم است.
- ۴) در یک واکنش برگشت‌پذیر که همزمان واکنش‌های رفت و برگشت به طور پیوسته و با سرعت برابر انجام می‌شوند، سرانجام مقدار واکنش‌دهنده‌ها و فراورده‌ها ثابت می‌ماند.

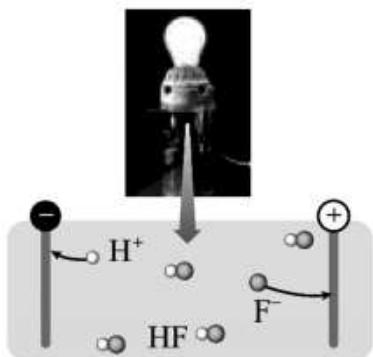
۲۲۳

شکل زیر، نشان‌دهنده محلولی از هیدروفلوریک اسید در دمای اتاق است که الکترودهای یک مدار الکتریکی درون آن قرار دارند. اگر هر ذره معادل 4 mol و حجم محلول برابر با 2 لیتر باشد، کدام گزینه درست است؟

- ۱) اگر در شرایط یکسان، به جای این محلول، از محلول 2 mol مولار HF استفاده شود، شدت نور لامپ کمتر می‌شود.
- ۲) درصد یونش HF در این محلول برابر 25% درصد است.

- ۳) اگر در شرایط یکسان، به جای این محلول، از محلول 1 mol مولار هیدروکلریک اسید استفاده شود، شدت نور لامپ بیشتر می‌شود.

- ۴) برای خنثی شدن کل اسید موجود در محلول، باید 2 mol سدیم هیدروکسید به این محلول اضافه شود و در این صورت شدت روشنایی لامپ بیشتر می‌شود. (از تغییر حجم چشم‌پوشی شود).

۲۲۴

با توجه به اطلاعات داده شده چند مورد از موارد زیر درست است؟

$$E^\circ(\text{Cu}^{2+} / \text{Cu}) = +0.34 \text{ V}, E^\circ = (\text{Zn}^{2+} / \text{Zn}) = -0.76 \text{ V}, E^\circ(\text{Ag}^+ / \text{Ag}) = +0.8 \text{ V}$$

آ) فلز روی می‌تواند با محلول نمک نقره واکنش دهد.

ب) سلول گالوانی روی-مس، برابر 55 V است.

پ) در سلول گالوانی متشكل از فلز نقره و SHE، فلز نقره در نقش کاتد و به قطب مثبت متصل است.

ت) سلول گالوانی روی-نقره بزرگ‌تر از سلول گالوانی نقره با SHE است.

۴۵

۳۹

۲۲

۱۰

۲۲۵

محلول دو اسید HA و HB با دما و غلظت یکسان در اختیار است. اگر ثابت یونش HA و HB با یکای مول بر لیتر به ترتیب برابر با 10^{-5} و 10^{-10} باشد، کدام موارد از عبارت‌های زیر درست است؟

(آ) غلظت یون‌ها در اسید HA از اسید HB بیشتر است.

(ب) غلظت مولکول‌های یونیده نشده در محلول اسید HA بیشتر از این غلظت در محلول اسید HB است.

(پ) HA، اسید قوی‌تر و دارای pH کوچک‌تر است.

(ت) HA و HB به ترتیب می‌توانند HCl و HF باشند.

(۴) ب، ت

(۳) آ، پ

(۲) ب، پ

(۱) آ، پ

۲۲۶

کدام مطلب نادرست است؟

(۱) نوع پارچه، دما، نوع آب و نیز نوع و مقدار صابون بر روی قدرت پاک‌کنندگی آن تأثیر دارد.

(۲) ترکیبی با فرمول $\text{CH}_3(\text{CH}_2)_4\text{COO}^-\text{K}^+$ یک پاک‌کنندۀ صابونی مایع محسوب می‌شود.

(۳) آب سخت دارای مقادیر چشمگیری از یون‌های کلسیم و منیزیم است.

(۴) کلوریدها همانند سوسپانسیون مخلوطی ناهمگن‌اند و ذرات سازنده آن‌ها درشت‌تر از محلول است.

۲۲۷

در واکنش‌های برگشت‌پذیر، کدام عبارت‌(ها) در مورد لحظه برقراری تعادل همواره درست هستند؟

(آ) سرعت واکنش در جهت رفت با سرعت واکنش در جهت برگشت برابر است.

(ب) مجموع سرعت متواتر تولید فراورده‌ها با مجموع سرعت متواتر مصرف واکنش‌دهنده‌ها برابر است.

(پ) جرمی از واکنش‌دهنده‌ها که به فراورده‌ها تبدیل می‌شوند برابر با جرمی از فراورده‌ها است که به واکنش‌دهنده‌ها تبدیل می‌شوند.

(ت) مجموع شمار مول‌های واکنش‌دهنده‌ها با مجموع شمار مول‌های فراورده‌ها برابر است.

(۱) فقط آ   (۲) ب - پ   (۳) آ - ب   (۴) ب - ت

۲۲۸

کدام گزینه نادرست است؟

(۱) در فرایند خوردگی آهن، جهت حرکت الکترون‌ها در آهن و یون Fe^{2+} در قطره آب یکسان می‌باشد.

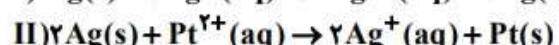
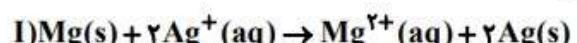
(۲) در سلول‌های الکترولیتی برخلاف سلول‌های گالوانی، یون‌ها به سمت قطب‌های با علامت مخالف حرکت می‌کنند.

(۳) از طریق بازیافت فلز تجدیدناپذیر آلومینیم، می‌توان هزینه‌های تولید آن را به مقدار زیادی کاهش داد.

(۴) اسیدها با غلظت‌های مختلف را می‌توان در ظرف‌هایی از جنس مس، آهن و نقره نگهداری کرد.

۲۲۹

واکنش‌های کلی انجام شده در دو سلول گالوانی متفاوت به صورت زیر است:

و در هر سلول گالوانی $10^{22} / 0.6 \times 10^{22}$ الکtron مبادله شده باشد. از جرم آند واکنش اول چند گرم کاسته شده و به جرم تیغه کاتدی

کنش دوم چند گرم افزوده خواهد شد؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید.) ($\text{Mg} = 24, \text{Ag} = 108, \text{Pt} = 195 : \text{g.mol}^{-1}$)

(۴) ۲۹/۲۵ ، ۳/۶

(۳) ۵۸/۵ ، ۳/۶

(۲) ۵۸/۵ ، ۷/۲

(۱) ۲۹/۲۵ ، ۷/۲

۲۳۰

یک دانش آموز در آزمایشگاه محلولی از هیدروکلریک اسید را با یک میله از جنس فلز روی هم می‌زند و بعد از مدتی متوجه می‌شود که جرم میله نسبت به قبل، $\frac{32}{5}$ گرم کاهش یافته است. در این مدت چند لیتر گاز در شرایط استاندارد تولید می‌شود و اگر این گاز را وارد یک سلول سوختی هیدروژن - اکسیژن کنیم، چند مول الکترون به سطح تیغه کاتدی می‌رسد؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید.) ($Zn = 65 \text{ g.mol}^{-1}$)

۲-۲۲/۴(۴) ۱-۱۱/۲(۳) ۱-۲۲/۴(۲) ۲-۱۱/۲(۱)

۲۳۱ اگر در اثر حل شدن x گرم HF در یک لیتر آب، غلظت ppm یون فلورید در آن برابر ۱۹۰ شود، x به تقریب کدام است؟ (درجه یونش HF برابر 0.024 mol/L است. چگالی محلولی را برابر 1 g.mL^{-1} در نظر گرفته و جرم محلول را با جرم حلال یکسان در نظر بگیرید.) ($H = 1, F = 19 : \text{g.mol}^{-1}$)

۲/۴(۴) ۵/۳(۳) ۸/۳(۲) ۱/۲(۱)

نیمه واکنش کاهش	$E^\circ (\text{V})$
$\text{Cu}^{2+}(\text{aq}) + 2\text{e}^- \rightarrow \text{Cu(s)}$	+0/34
$\text{Fe}^{2+}(\text{aq}) + 2\text{e}^- \rightarrow \text{Fe(s)}$	-0/44
$\text{Zn}^{2+}(\text{aq}) + 2\text{e}^- \rightarrow \text{Zn(s)}$	-0/76
$\text{Mg}^{2+}(\text{aq}) + 2\text{e}^- \rightarrow \text{Mg(s)}$	-2/37

۲۳۲ در سلول گالوانی $\text{Cu} - X$ (X می‌تواند فلزی از جنس آهن، روی یا منیزیم باشد). نسبت تقریبی بیشترین ولتاژ سلول به کمترین کدام است و در شرایط یکسان بیشترین کاهش جرم برای تیغه آندی در سلول حاصل متعلق به کدام فلز است؟ (به ترتیب از راست به چپ)

($\text{Fe} = 56, \text{Zn} = 65, \text{Mg} = 24 : \text{g.mol}^{-1}$)

۶/۹۴(۴) - منیزیم ۳/۴۷(۳) - روی ۱) ۳/۴۷ - منیزیم ۲) ۶/۹۴ - روی

۲۳۳ چند مورد از عبارت‌های زیر درست‌اند؟
 آ) جمع جبری عدد اکسایش اتم‌های اکسیژن موجود در ترکیبات Na_2O_2 , Al_2O_3 , OF_2 و O_2F_2 برابر (-4) است.
 ب) در یک واحد فرمولی آمونیوم کربنات مجموع اعداد اکسایش اتم‌های مرکزی موجود در کاتیون و آنیون برابر (-2) است.
 پ) در نیمه واکنش $\text{CH}_4 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{CO}_2 + \text{H}^+ + \text{e}^-$ عدد اکسایش کربن از پایین‌ترین عدد به بالاترین عدد افزایش یافته و ۶ مول الکترون آزاد شده است.
 ت) در فرایند آبکاری یک کلید فولادی توسط طلا، واکنش کلی به صورت (کاتد, s) $\text{Au}(s) \rightarrow (\text{آند}, \text{s}) \text{Au}$ نمایش داده می‌شود.

۱) ۴ ۲) ۳ ۳) ۲ ۴) ۱

۲۳۴ ۱) چند مورد از مطالب زیر نادرست است؟
 آ) در واکنش فلز روی و گاز اکسیژن، شعاع گونه اکسیده طی انجام واکنش اکسایش - کاهش، افزایش می‌یابد.
 ب) همه فلزها در واکنش با گاز اکسیژن، اکسایش می‌یابند.
 پ) با اتصال فلزها در شرایط مناسب به یکدیگر می‌توان از انرژی ذخیره شده در آن‌ها استفاده کرد.
 ت) گونه‌ای خنثی که در یک واکنش به کاتیون تبدیل می‌شود، اکسایش یافته و کاهنده است.
 ۱) صفر ۲) ۳ ۳) ۴

محلول A حاوی ۴٪ مول یون مس (II) و محلول B حاوی ۴٪ مول یون نقره می‌باشد. در هر کدام از محلول‌ها الکترودی از منیزیم به جرم ۱۰ گرم قرار می‌دهیم. با توجه به اینکه پتانسیل کاهمی استاندارد منیزیم از هر دو گونه کمتر می‌باشد، در صورت کامل شدن واکنش‌ها، مجموع جرم منیزیم باقی‌مانده موجود در دو محلول چند گرم می‌باشد؟ ($Mg = 24 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

۱/۴ (۴)

۵/۲ (۳)

۵/۶ (۲)

۱۳/۴ (۱)

۲۳۶

کدامیک از گزینه‌های زیر درست است؟

۱) در صورتی که E° یک واکنش مثبت باشد، آن واکنش به صورت طبیعی انجام‌پذیر است.

۲) لیتیم در میان فلزها کمترین چگالی و بیشترین E° را دارد و از این رو سبک بوده و برای ذخیره انرژی مناسب است.

۳) سلول سوختی، نوعی سلول الکترولیتی است که رایج‌ترین نوع آن سلول هیدروژن - اکسیژن است.

۴) در سلول سوختی «هیدروژن - اکسیژن»، جهت حرکت H^+ از طریق غشا مبادله کننده پروتون، به سمت آند است.

۲۳۷

اختلاف pH کدام دو محلول بیشتر است؟

D	C	B	A	محلول
۴۵۰ میلی‌لیتر محلول ۱ / مولار NH_3HCl با غلظت ۱ / مولار	۱۵۰ میلی‌لیتر محلول ۱ / مولار $\text{Ba}(\text{OH})_2$ با درجه یونش ۱ / مولار	۲۵۰ میلی‌لیتر محلول ۰ / مولار HF با درجه یونش ۰ / مولار	۵۰ میلی‌لیتر محلول ۱ / ۰ / مولار NaOH با درجه یونش ۰ / مولار	توضیحات

D و B (۴)

C و B (۳)

D و A (۵)

C و A (۱)

۲۳۸

pH ۴۸ میلی‌گرم از اسید قوی HX و ۴ گرم از اسید قوی HY به طور جداگانه در ۲ لیتر آب حل می‌شوند. pH کدام اسید با عصاره گوجه فرنگی در دمای اتاق برابر است و برای خنثی کردن کامل محلول HY به چند گرم سود نیاز است؟ (در عصاره گوجه فرنگی غلظت یون هیدرونیوم 4×10^9 برابر غلظت یون هیدروکسید است و جرم مولی HX و HY به ترتیب ۱۲۰ و ۱۰۰ گرم بر مول است. از تغییر حجم چشم‌پوشی شود. $\text{NaOH} = 40 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$ و $\log 2 \approx 0.3$)

۱/۶ - HY (۴)

۴/۲ - HY (۳)

۱/۶ - HX (۲)

۴/۲ - HX (۱)

۲۳۹

با توجه به شکل زیر چند مورد از مطالبات زیر نادرست‌اند؟

آ) بخش آب‌گریز در این پاک‌کننده دارای ۱۲ اتم کربن است.

ب) این پاک‌کننده از مواد پتروشیمیایی طی واکنش‌های پیچیده در صنعت تولید می‌شود.

پ) مجموع شمار اتم‌های کربن و هیدروژن در آن برابر ۴۳ می‌باشد.

ت) این پاک‌کننده قدرت پاک‌کننده‌گی بیشتری نسبت به صابون داشته و در آب‌های سخت نیز خاصیت پاک‌کننده‌گی خود را حفظ می‌کند.

۲ (۴)

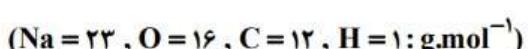
۱ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

۲۴۰

اگر مطابق واکنش زیر، ۵۴۳ گرم صابون (دارای زنجیر هیدروکربنی سیرشده) با مقدار کافی محلول کلسیم کلرید واکنش دهد و پس از مصرف کامل واکنش دهنده‌ها، سه مول یون تولید شود. تعداد اتم‌های کربن موجود در ساختار صابون برابر چند است؟

۲۳ (۴)

۲۲ (۳)

۲۱ (۲)

۲۰ (۱)

کدام یک از موارد زیر درست است؟

- آ) در اثر واکنش فلزات گوناگون با محلول CuSO_4 ، هرچه واکنش پذیری فلز بیشتر باشد، دمای محلول بیشتر افزایش می‌یابد.
- ب) در اثر واکنش فلز Al با محلول مس (II) سولفات، آلومینیوم الکترون از دست داده و سبب کاهش اتم‌های مس می‌شود.
- پ) ترتیب میزان پایداری فلزات آلومینیم، آهن، مس و روی به صورت «Al < Zn < Fe < Cu < Al» می‌باشد.
- ت) در واکنش آهن و کاتیون مس (II)، به ازای اکسایش هر مول آهن، ۳ مول الکترون مبادله می‌شود.
- (۱) «آ» و «ب»   (۲) «ب» و «پ»   (۳) «آ» و «پ»   (۴) «ب» و «ت»

۶/۴ ۶ گرم گاز هیدروژن یدید را در مقداری آب حل کرده و حجم محلول را به ۵۰۰ میلی‌لیتر می‌رسانیم. با افزودن ۵ گرم نیترواسید با خلوص ۹۴٪ به این محلول، غلظت نهایی یون هیدروکسید موجود در محلول در دمای اتاق به تقریب برابر با چند مولار خواهد شد؟

(ناخالصی‌ها در آب حل نمی‌شوند. $I = ۱۲۷, N = ۱۴, O = ۱۶, H = ۱\text{g.mol}^{-۱}$, $K_a(\text{HNO}_2) = ۰.۰۵\text{mol.L}^{-۱}$ فرضی)

$$\begin{array}{ll} (۱) ۳ \times ۱۰^{-۱۴} & (۲) ۳ \times ۱۰^{-۶} \\ (۳) ۳ \times ۱۰^{-۱۳} & (۴) ۶ \times ۱۰^{-۱۳} \end{array}$$

در سلول گالوانی تهیه شده با فلزهای Ag، Al و Pt، کدام گزینه نادرست است؟

$(E^\circ(\text{Pt}^{4+}/\text{Pt}) = +1/20\text{V}, E^\circ(\text{Al}^{3+}/\text{Al}) = -1/66\text{V}, E^\circ(\text{Ag}^+/\text{Ag}) = +0.8\text{V})$

- ۱) در سلول Al – Ag جهت جریان الکترون در مدار الکتریکی خارجی از نیم‌سلول Al به نیم‌سلول Ag است.
- ۲) هرگاه در سلول Al – Ag به جای نیم‌سلول Ag از نیم‌سلول Pt استفاده کنیم جهت جریان الکترون در مدار خارجی عوض نمی‌شود.
- ۳) در سلول Pt – Ag، نیم‌سلول Ag قطب منفی و نیم‌سلول Pt قطب مثبت سلول است.
- ۴) اختلاف ولتاژ حاصل از باتری Pt – Ag با ولتاژ حاصل از باتری Al – Ag به اندازه ۴V / ۰ است.

کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

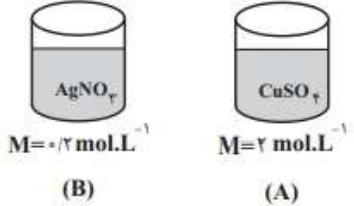
- ۱) در واکنش روی – اکسیژن، روی الکترون از دست می‌دهد و کاهنده است.
- ۲) تمام نیم‌واکنش‌های کاهش و اکسایش از لحاظ جرم (اتم‌ها) و بار الکتریکی موازن هستند.
- ۳) با قرار گرفتن تیغه‌ای از جنس مس درون محلول آبی‌رنگ روی سولفات، به تدریج از شدت رنگ محلول کاسته می‌شود.
- ۴) در تمام واکنش‌های اکسایش – کاهش که به صورت طبیعی انجام می‌شوند، فراورده‌ها پایدارتر از واکنش‌دهنده‌ها هستند.

کدام مطلب درست است؟

- ۱) به منظور افزایش خاصیت ضد عفونی کنندگی و میکروب‌کشی صابون‌ها به آن‌ها کلر اضافه می‌کنند.
- ۲) مخلوط آلومینیم و سدیم هیدروکسید، در واکنش با آب، گاز H_2 تولید می‌نماید.
- ۳) نسبت غلظت یون هیدرونیوم به غلظت یون هیدروکسید در آب خالص در هر دمایی برابر یک می‌باشد و با افزایش دما pH آن تغییری نمی‌کند.
- ۴) در دمای 35°C ، ثابت یونش هیدروسیانیک اسید از ثابت یونش فورمیک اسید بیشتر است.

اگر تیغه‌ای از جنس فلز منیزیم به جرم ۵۰ گرم را ابتدا وارد ظرف A و سپس بعد از گذشت زمانی نسبتاً طولانی باقی‌مانده تیغه را وارد ظرف B کنیم. چه اتفاقی خواهد افتاد؟ (حجم محلول‌های هر ظرف را یک لیتر در نظر بگیرید و فرض کنید رسوب‌های

ایجاد شده طی واکنش‌های اکسایش-کاهش، روی تیغه نمی‌نشینند. $(Mg = 24, Cu = 64, Ag = 108 : g \cdot mol^{-1})$

۱) پس از وارد کردن تیغه در ظرف A، همه آن مصرف می‌شود.

۲) در انتهای، جرم تیغه به $1/6$ درصد جرم اولیه خود می‌رسد.

۳) بعد از بیرون آوردن تیغه منیزیم از ظرف A، تنها ۴۸ گرم از آن باقی می‌ماند.

۴) غلظت Cu^{2+} در ظرف A به صفر می‌رسد و در نهایت همه تیغه منیزیم مصرف می‌شود.

پایان

موفق باشید

Hamva.ir